

## Parlamento ta aproba presupuesto di TPEF pa 2025



Pagina 4

- **Reforma di sector publico: A pesar di blueprint, ehecucion ta keda atras** Pagina 2

- **Parlamento Hulandes ta adopta leyman pa e "politica di asilo mas estricto"** Pagina 9

- **Corsou: Vigor oficialmente ta tuma over operacion di refinaria Emmastad** Pagina 8

## Fraccion PPA ta bolbe existi reunion publico tocante rijkswet



Pagina 3

Kilmar Abrego ta bisa cu a golpi'e y somet'e na tortura psicologico den prison di El Salvador



Pagina 11

Hamas ta bisa cu a duna "respuesta positivo" na propuesta



Pagina 23



# Reforma di sector publico: A pesar di blueprint, ehecucion ta keda atras

**Recientemente a keda publica e agenda y rapport di ehecucion (Uitvoeringsrapportage) pa e periodo di april te september 2025, tocante e implementacion di reforma cu Aruba a acorda cu Hulanda den cuadro di e landspakket. Esaki ta bira e prome pa aña 2025. Den esaki, por nota avancen grandi den e area di preparacion, pero e implementacion mas amplio ta kedando atras.**

Aruba y Hulanda ta trahando hunto riba implementacion di e landspakket basa riba e acuerdo mutuo di cooperacion riba reforma. Parti di e reforma ta destina na sector publico.

Den prome mita di 2025, agenda di reforma di sector publico di Aruba a para na un punto delicado entre progreso administrativo y transicion politico. Manera delinea den Capitulo 7 di e agenda y rapport di implementacion, e pais ta continua en buskeda di un administracion publico mas eficiente, cu prestacion mas halto y mas rendable. E ambicion ta cla: pa crea un gobierno mas eficiente y agil, capaz di duna miho servicio cu menos recurso.

Pero manera e rapport ta revela, e progreso ta desigual – afecta pa atraso den toma di decision, procesonan completo di contratacion publico, y e retonan practico di ehecuta cambio institucional.

E vision di gobierno, segun e landspakket, ta centra riba un sector publico cu no ta solamente structuralmente sano, sino tambe mancha strategicamente y lidera profesionalmente. E vision aki ya ta tumando forma den algun area. Un variedad di herment

y plataforma – manera e HR Dashboard, e portal nacional di HR, y un sistema digitalisa di maneho di recurso humano (E-HRM) – a keda desaroya of ta den proceso di implementacion. E hermentnan aki ta diseña pa trece transparencia, responsabilidad y tracking di prestacion den e tareanan diario di gobierno.

Na mes momento, Aruba a inverti den e diseño di un programa nacional di desaroyo di liderazgo, cu un enfoke riba cultiva liderazgo moderno y adapta na tur nivel di servicio civil. Otro mehoracionnan institucional ta inclui e lansamento di e Academia Pais Aruba, un ambiente digital pa desaroyo profesional, como tambe e introduccion di politica pa atende personal inactivo, preveni mal conducta, y sostene iniciativanan nobo di asignacion.

## Falta di materialisacion di reforma

E logronan aki, mientras principalmente ta preparatorio den su naturalesa, ta marca stapnan importante den direccion di un sector publico mas capaz y coherente. Asina mes, e rapport ta laga cla cu hopi di e reformanan mas profundo – esnan involucrando estructura, cultura y eficiencia a largo plaso – ainda mester materialisa. Esaki en gran parti pa e timing di e cambio recien den gobierno. Varios proyecto mayor, incluyendo establecimiento di un Oficina di Maneho Temporal (TMO) y e restructuracion mas amplio di institucionnan publico, ta keda stagna mientras nan ta warda aprobacion politico. Sin aprobacion formal, fasenan di follow-up manera programanan di automatizacion, plan di reorganizacion y ciclonan di liderazgo no por a

| Area di Reforma               | Completa | Den progreso | No a inicia | Retrasa | Riba e camino |
|-------------------------------|----------|--------------|-------------|---------|---------------|
| Contratacion E-HRM            | 0        | 0            | 0           | 0       | 1             |
| Establecimiento TMO           | 0        | 0            | 1           | 0       | 0             |
| Expansion HR dashboard        | 0        | 0            | 1           | 0       | 0             |
| HR dashboard (básico)         | 1        | 0            | 0           | 0       | 0             |
| Implementacion E-HRM (modulo) | 0        | 0            | 1           | 0       | 0             |
| Programa di Liderazgo         | 0        | 0            | 0           | 1       | 0             |
| Sistema di funcionnan y pago  | 0        | 1            | 0           | 0       | 0             |

continua.

Mientras tanto, gobierno ta continua enfrentando obstaculo den implementacion. Mientras hopi plan di reforma ta detaya y tin bon alcance, e traduccion di planificacion pa practica ta proba di ta dificil. Hopi di e trabao ta depende riba experticio externo, y retraso den contratacion a atrasa progreso na varios frente. E creacion di un sistema di clasificacion di funcion – central pa vincula rol laboral na compensacion y prestacion – a experimenta retrasonan asina, igual cu e lansamento di e modulonan di E-HRM.

Mescos ta conta pa e politica di training y desaroyo, cu a keda diseña den colaboracion cu O&P Rijk di Hulanda, pero ainda no ta activo. E retrasonan aki, maske no ta fatal pa e agenda di reforma, si ta revela un gap den implementacion: hasta ora tin un blueprint, hopi biaha ehecucion ta cay atras.

## Reto den coordinacion y alineamento

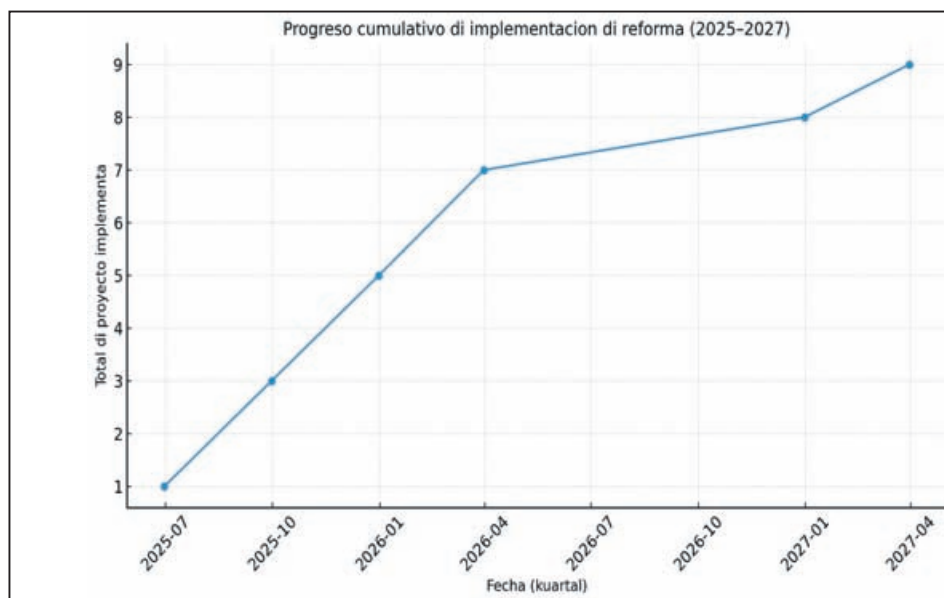
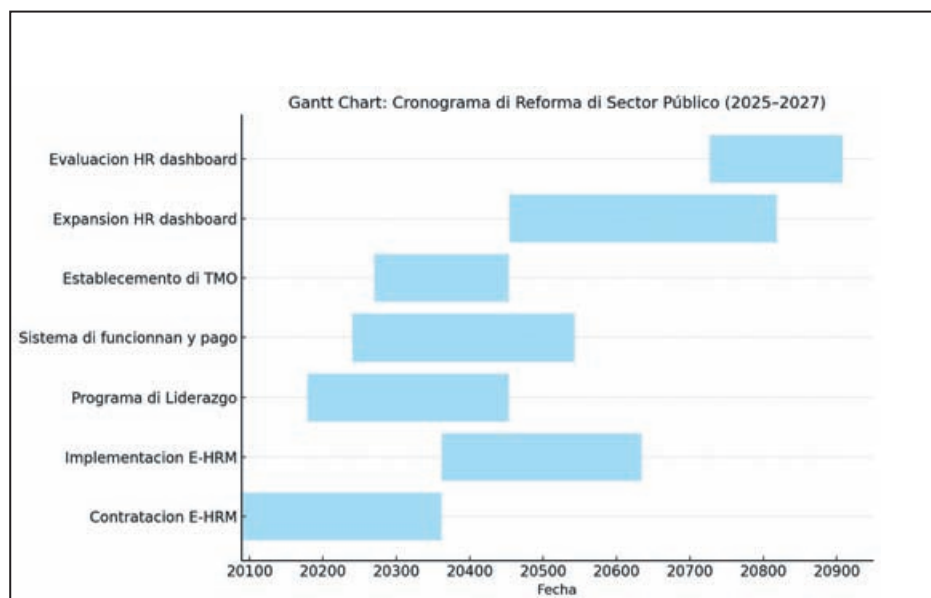
E rapport tambe ta resalta retonan den coordinacion y alineamento. Por ehem-

pel, mientras e version inicial di e HR Dashboard awo ta operacional, e expansion y evaluacion a largo plaso di e sistema ainda ta pendiente. Similarmente, maske gobierno di Aruba a haci progreso den defini un maneho di desaroyo di liderazgo, no a lansa ainda ningun ciclo di training, y marconan di evaluacion ta keda den horizonte. Den un cantidad di caso, actividadnan administrativo ta wardando luz berde politico cu a keda posponi pa motibo di e tempo cu gobierno anterior a keda demisionario.

A pesar di e retonan aki, e direccion di e reformanan ta keda strategicamente sano. Partnership di Aruba cu gobierno central di Hulanda a trece cune guia tecnico y experticio di diseño di proceso. E involucramento di O&P Rijk den duna forma na strategianan di recurso humano y reforma organizacional ta un bon ehempel. E sorto di cooperacion aki a pone e base pa reformanan cu, unabes activa completamente, por mehora tanto e capacidad di respuesta como e eficiencia di sector publico Arubano a largo plaso.

Sinembargo, e siguiente etapa ta bay rekeri mas cu planificacion. Loke Aruba mester awo ta accion decisivo: e voluntad politico pa sostene reforma, e capacidad pa mancha implementacion completo, y e disciplina pa mantene momentum. Proyectonan manera operalisacion completo di E-HRM, e lansamento di e Oficina di Maneho di Transicion, y e comienso di ciclonan di training di liderazgo mester sali di papel y bira practica. Asina tambe e sistema di clasificacion di funcion, cu ta clave pa establece claridad y igualdad den e forza laboral publico.

Mientras gobierno ta mira pa resto di 2025 y mas aleu, su exito den e dominio aki ta bay depende no solamente di marco of intencion, sino di resultado – si e ministerionan bira mas responsable, servicio mas eficiente, y personal mas empodera. E transformacion di sector publico ta un meta a largo plaso, y e capitulo aki di e rapport di ehecucion ta muestra cu Aruba ta na mita di e caminda: arma cu plan, hancra den partnership, pero ainda buscando e forza y poder pa haci cambio duradero.





*Aumento di interes na 6.9 por ciento ta nifica paga 10 miyon florin extra pa aña*

## Fraccion PPA ta bolbe existi reunion publico tocante rijkswet

**Recientemente durante un conferencia di prensa, lider di fraccion PPA, Otmar Oduber tabatin critica pa presidente di parlamento, Marlon Sneek (AVP) pa motibo cu ainda no a convoca un reunion publico tocante e ley di Reino pa supervision financiero, conoci comunemente na Aruba como 'rijkswet'.**

Oduber a indica cu a entrega un carta na presidente di Parlamento. "Mas y mas nos ta mira cu e presidente di parlamento aki simplemente ta poni den e stoel ey pa naturalmente ta un jaknikker di gobierno, pa ta un vocero pa gobierno, pa ta un protector pa e gobierno, en bes di ta un voorzitter cu t'ey pa dirigi y percura pa reglamento di ordo di parlamento di Aruba di berdad ta wordo sigui," Oduber a critica. "Den e caso aki, e rijkswet, cu tabata un reunion cu a wordo pidi casi tres luna pasa door di fraccion di MEP y fraccion di PPA, riba iniciativa di PPA den e caso aki, pa yama e ministernan pa nos por fiha un posicion."

Oduber a indica cu "den e periodo aki nos a haya cu e interes a subi back na 6.9 [por ciento] ta costa pais Aruba."

"Niun hende ta worry pasobra no ta nan placa, pero e ta costando pais Aruba 10 miyon adicional cu nos tin cu bay paga e aña aki. Pero manera m'a bisa, tanten e ta sali fo'i bo saco, nos a mira cu ta facilmente pueblo tin cu paga p'e y no tin atencion."

Manera ta conoci dia, 1 di mei ultimo tabata stipula como e deadline pa Gobierno di Aruba y Hulanda yega na un acuerdo riba Rijkswet financieel toezicht (ley di Reino pa supervision financiero) y entrega e proyecto di ley aki na Parlamento di Aruba y Tweede Kamer. Despues cu no a logra cumpli cu e deadline, Secretario di Estado e tempo ey, Zsolt Szabó, a anuncia cu lo aumenta e interes cu Aruba mester paga riba pendiente di 5.1% pa 6.9%. E prestamonan aki ta e prestamo cu Aruba a haci durante pandemia di Covid-19.

Na nivel oficial actualmente ta trahando riba e contenido di e concepto di ley di Reino. Na momento cu ambos



gobierno bay di acuerdo cu e proposicion, esaki lo ser entrega pa un ronda di conseho na Aruba y un consulta na Hulanda. Despues di procesa e conseho, ta keda na Conseho di Minister di Reino pa entrega e proyecto di ley na Conseho di Estado di Reino pa conseho.

Y mientras cu den prensa local a publica cu Hulanda no ta bay sigui cu e Rijkswet, e realidad ta cu e proceso pa yega na un tipo di rijkswet ainda ta andando. Ta simplemente cu e ley mester tin consenso entre Aruba y Hulanda, algo cu e propuesta di ley anterior no tabatin, y awo mester bin cu un propuesta cu si lo conta cu sosten den Parlamento di Aruba y alabes ta algo aceptable pa Hulanda.

Loke ta keda ta pendiente ta pa mira si e proceso parlamentario lo por cuminsa e aña aki ainda. Na momento cu e Rijkswet di Aruba dreña na vigor, Hulanda lo baha e tasa di interes na un nivel di conforme mercado mas un toeslag chikito, manera ta conta caba pa Corsou y Sint Maarten cu 3.1%.

Pero mientras tanto, parlamento di Aruba ainda no a

reuni tocante e topico aki. "Un reunion cu a wordo pidi publico, 90 dia pasa, cu nunca a wordo yama te dia di awe," Oduber a continua. Tambe el a critica cu ta parce cu no lo convoca e reunion publico, sino lo trata e tema tras porta cera. "No ta transmiti esaki, no ta laga comunidad di Aruba scucha kico e posicion di gobierno ta pa loke ta trata rijkswet," Oduber a bisa. "Esaki ta inacceptable, e ta incorrecto, e ta antidemocratico, atrobe, cu bo ta trata algo cu tin di haber cu e futuro di e pais aki den su totalidad, anto bo ta dicidi bo ta cera porta, despues cu pueblo di Aruba ta wardando pa lunanan caba pa mira kico ta bay ta e posicion cu gobierno tin di cada fraccion di parlamento ta bay tin."

Tocante e posicion di PPA, Oduber a bisa cu nan no ta acepta supervision financiero den forma di rijkswet. "Nos no ta acepta cu bo ta kibra y come ariba nos autonomia cu tanto a wordo lucha p'e, pasobra bo no tin gana di haci bo huiswerk na cas y percura, manera cu fraccion di PPA a haci, pa bin cu un proposicion pa crea un begrotingskamer den bo Constitucion, no bij Landsverordening, sino

den bo Constitucion, caminda bo ta fiha eyden naturalmente e reglamentonan, bo a fiha eyden e normanan pa loke ta trata e cumplimiento cu mester tin pa cu loke bo ta cumbini cu Hulanda."

### Begrotingskamer hancra den Constitucion

Anteriormente caba, Oduber a indica cu PPA ta preocupa tocante e impacto cu e posible ley di Reino riba supervision financiero lo tin riba autonomia di Aruba.

Oduber ta reconoce cu e posicion den cual Aruba ta haya su mes actualmente, ta consecuencia di mal gobernacion local desde Status Aparte. Segun Oduber, tin forma cu localmente Aruba por duna Hulanda confort, unda nos por atende cu nos propio maneho financiero, pero nos a faya y barbamamente. E gobiernonan desde Status Aparte a faya, specialmente den e ultimo 2 y 3 gobiernonan. "Nos tin mecanismo y nos mester di tempo pa atende cune y esey ta loke PPA ta pidiendo. Nos ta pidiendo pa ban atende e asunto aki di Rijkswet awe den Parlamento, pa nos por tin 3, 4 5 luna pa prepara si nos mester bin cu e leyman local."

Loke Oduber ta propone ta pa bin cu un Begrotingskamer. "Si nos mester bin cu begrotingskamer, e mester ta ancla den nos constitucion local y no den ley (Landsverordening), caminda bo mester di dos tercera parti di bo parlamento pa haci cualkier cambio y no djis un mayoria di cualkier gobierno. E ora nos por duna e mesun seguridad cu Hulanda kier duna cu e Rijkswet", Oduber a indica.

Ta importante p'e begrotingskamer aki tin un 'bindend advies' y cu ta bay pa gobierno y si no cumpli cune, tin consecuencia p'e mandatario. "Actualmente presupuesto no ta na tempo, no ta cumpli cu jaarrekening y tur e cosnan aki ta regla caba den ley, pero no tin consecuencia," Oduber a bisa. "Na final di dia e minister sa, cu e parlamentarionan sinta den Parlamento ta depende di su voto y ta depende di kico mayoria di partido ta dicidi y asina ta vota den Parlamento. Y p'esey bo ta wak cu ningun cuestionamento ta tuma lugar," Oduber a sigui elabora.

Segun Oduber, lamentablemente nos Constitucion ta hinca den otro, unda cu e parlamentarionan ta depende di e votonan di otro y p'esey nan no ta durf cuestiona nan minister. Segun Oduber: "Mundo ta riba su cabes, pasobra normalmente Parlamento mester cuestiona y awor ta gobierno ta negocia, ta yega na acuerdo cu e ambtenaarnan y djey ta bin cu tur cos cla Parlamento pa e parlamentarionan djis bisa 'voor' y pa gobierno 'teken bij het kruisje'. Esaki ta totalmente impugna cu e sistema democratico di cual nos constitucion ta mara na dje."





## Parlamento ta aproba presupuesto di TPEF pa 2025

### Un fondo di 3 miyon pa mehoracion di Producto Aruba



**Diahuebs dia 3 di juli a tuma luga un reunion parlamentario pa trata e presupuesto di TPEF (Tourism Product Enhancement Fund) pa año 2025. E reunion, cual a haya e nomber “reunion maratonico”, a cuminsa di 8or di mainta y a dura casi 10 ora largo den cual parlamentarionan a dialoga tocante varios punto di preocupacion pa cu e fondo di TPEF y maneho di e sector turistico en general. Na final di reunion a aproba unanimamente e presupuesto di 3 pa 3,8 miyon florin.**

Minister di Turismo Wendrick Cicilia tabata e figura principal den e debatenan di e reunion, unda el a presenta su vision pa cu e maneho di e fondo pa Turismo.

Segun minister Cicilia, actualmente e presupuesto pa TPEF ta ser exclusivamente aloca pa infraestructura di embebecimento di Pais Aruba, sin tin espacio pa otro aspecto den e sector cu tambe ta di importancia. Cu esaki el a menciona e aspecto di naturalesa y capital humano. E mandatario a expresa su vision pa diversifica e presupuesto di TPEF pa inclui inversion den recursonan natural y Aruba pa playanan, como tambe empleadonan den sector di hospitalidad pa asina nos hendenan tambe tin oportunidad pa mehora nan habilidadnan profesional den e sector y di e manera aki provee un servicio di calidad mas halto na bishitantenan.

A indica e intencion ta pa bin cu un agenda y proyecto di inversion for di e fondo aki cu ta transgresa pa 1 año, esta cu e ta trece resultadonan duradero. Pa esaki e minister a

afirma cu lo tin un project-manager ken lo ta encarga cu e agenda aki.

Pa loke ta trata e evaluacion di e proyecto di inversion, e mandatario a splica su vision unda varios organisacion por entrega nan peticion pa por haya financiamiento di TPEF, tanten cu nan ta bin na remarke di un di seis pilar clave. Esakinan ta inclui:

Si e organisacion ta bin na remarke na asuntonan di:

1. Atraccion
2. Seguridad
3. Medio ambiente
4. Cultura
5. Conscientisacion
6. Inversion

Un otro punto di importancia ta e preocupacion di tensionnan geopolitico specialmente den Norte America y e posible efectonan cu esaki por tin riba e desaroyo di Turismo aki na Aruba. Pa esaki minister a enfatisa cu den colaboracion cu varios institucionan, incluyendo Directie Buitenlandse Zaken y minister Plenipotenciario a compila un documento pa yuda nabega e efectonan di e administracion Mericano. E mandatario a splica cu e herment aki ta monitoria e desaroyo den asuntonan politico. Ademá a revela cu a crea fondonan cu crea incentiva den e mercadonan Norte y Latino America.

Tambe a menciona acuerdonan aereo cu Suisa y cu Royal Schiphol Group, cual tabata un punto di controversia den sala di parlamento.

Preocupacionnan tocante e MoU recién firma entre gobierno AVP-FUTURO y Royal Schiphol Group a bin for di e banda di MEP, principalmente di ex-minister di Turismo Dangui Oduber,

ken a cuestiona e situacion di e negociacionnan aki. Segun e parlamentario, negociacionnan inicial cu gobierno MEP-RAIZ no a logra yega na su fruto debi na algun condicionnan di RSG cual gobierno di Aruba e tempo ey no a acorda cune, incluyendo e condicion pa e puesto di CEO keda den man di un persona di afo, un asiento den directiva y excepcion di ley di LNT pa nan funcionarionan, entre otro.

Parlamentario Oduber a expresa cu ta preocupante cu despues di a hala na banda pa via di condicionnan cual a considera e tempo ey di no tabata beneficioso pa pueblo di Aruba, gobierno di AVP-FUTURO a firma un MoU apenas tres luna den gobernacion. Di su banda, minister Cicilia a enfatisa cu a firma e MoU cu RSG pa “continua cu cooperacion strategico” cu segun e mandatario lo ta beneficioso pa e desaroyo di AAA. Segun Cicilia, e decision aki a ser hustifica pa un rapport di ‘cost benefits’. Pa loke ta e detayenan specifico di e acuerdo, no a elabora mas riba esaki.

Parlamentario Oduber tambe



a trece dilanti un caida di 10% den e grado di ocupacion den e ultimo lunanan, además di un caida di 5% den gastamento di turista. A enfatisa cu AHATA mes a confirma e caida aki y a expresa nan mesun preocupacion cu e desaroyo den e ultimo lunanan. Contestando na e pregunta aki, minister Cicilia a bisa cu no ta corecto cu tin un atraso den e desaroyo. A menciona cu Aruba tin un prestacion “fuerte y stabil” den henter Caribe. Además a splica cu den e cifranan di januari y juni di 2024 compara cu e mesun lunanan di 2025, a mira un crecimiento di 3,3%. Tambe a compara luna di juni 2024 cu juni 2025, unda e mandatario a splica cu a tin un crecimiento di 3,1%.

Aunke si a reconoce cu e grado di ocupacion a cay cu 0,6%, el a afirma cu gastamento di turista a crece cu 12%, aunke no ta cla si esaki ta relaciona cu aumento di prijsnan.

Un otro punto clave den e reunion tabata e introduccion di un amienda nobo relaciona cu e desaroyo turistico aki na

Aruba. Parlamentario y lider di fraccion PPA Otmar Oduber a probecha di su tempo pa introduci e amienda aki cual segun e, lo tin e meta pa preveni mas construccion di hotel. Cu esaki a propone un ‘contingency bank’ di TPEF. Segun e parlamentario, e fondo aki lo ta principalmente destina na situacionnan unda cu hotelnan cu ya tin erfpacht y vergunning pa construi pero cu pa cierto motibo a ser desafia pa procesonan gubernamental y a declara claim riba esaki, gobierno por utiliza e fondo aki pa negocia cu e hotelnan ey, cu speranza pa por preveni mas construccion di hotel riba nos isla.

Aunke e amienda aki a atrae e interes di gobierno, a indica cu e amienda tin par buraco ainda, particularmente den asuntonan huridico y legal. Ultimamente, e amienda a ser rechasa, aunke segun e parlamentario di PPA, a sugeri cu por hinca esaki den un initiatiefwetgeving.

Bon Dia Aruba lo elabora mas riba e amienda aki den un otro edicion.





**Editor**

Caribbean Speed Printers N.V.  
Aruba Bank N.V. Acc. #332668  
Caribbean Mercantile Bank N.V.  
Acc. #23951903  
RBC Royal Bank Acc. #13307728

**Operations Manager**

Mariette Engelhart

**Redaccion**

noticia@bondia.com

Pilar Flores (hefe di redaccion)

Angenette Figueroa (closer editor)

Leo Maduro

Raisa Montilla

Oriana Geerman

**Ehecutivo di Benta**

Sulaika Croes

sulaika.croes@cspnv.com

Mark Gomes

mark.gomes@cspnv.com

**Aviso y Arte**

Sandra Loefstop

Lisa Tromp

**Departamento Digital**

Juan Luis Pinto

**Administracion**

accounting@bondia.com

Martha Arteta de Ariza

**Distribucion**

Jenny Kelly

**Coleccion**

Evelinda de Cuba - Tromp

**Pre Press**

Luis Fernando Arenas (Hefe)

Pablo Libre

**Press**

Roland Schenker (Hefe)

Omar Ramirez

Martin Boekhoudt

Francis Dirksz

**Colaboracion**

Associated Press

Ret Karibense

Data Key

**Afiliacion**

Sociedad Interamerica  
di Prensa (SIP)

**DIRECCION**

Adres: Weststraat #22

Tel: 582-7800

Email: noticia@bondia.com

aviso@bondia.com

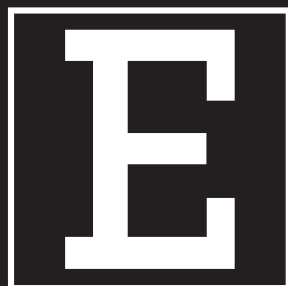
info@bondia.com

Website: www.bondia.com

Facebook: @bondianoticia

Instagram: bondiaaruba

**BON DIA ARUBA** ta un corant  
redacta y imprimi na Aruba y ta  
obenibel di dialuna te cu diasabra.  
Ningun contenido por wordo reproduci  
sin permiso di editor.



# Editorial

**Confianza ta esencial...**  
*Pa presente y futuro...*

**Desde inicio di aña nos tabata testigo di e cambionan mundial cu ta tumando lugar na un velocidad impresionante. Relacion di amistad y colaboracion, di aliado di como 80 aña a cambia den algun luna den relacion economico venena, y sospecho grandi entre partnernan den colaboracion militar; tur esaki conduciendo na incertidumbre y principalmente perdida di confianza entre e aliadonan aki. Nos ta enfoca aki especialmente entre Canada y Estadonan Uni, cu a cuminsa un guera economico cu casi henter mundo.**

Aki tin anto algo cu a cambia pa semper: e confianza cu tabatin durante henter e periodo desde Segunda Guerra Mundial; e no ta existi mas y tampoco lo bolbe. Esey pa un motibo simple: e estructura politico Mericano ta permiti poder presidencial casi ilimita, loke ta haci cu e actual presidente por a cuminsa implementa su menazanan economico contra amigo y enemigo, cu a desemboca den menaza fuerte di agresion abierto, entre nan di anexion territorial. Esey riba su mes ta di otro nivel cu menaza di medida economico, sigur contra supuesto pais aliado, manera Canada y Dinamarca. No tin ningun señal cu presidente Trump y su gobierno lo cambia di tono den e asuntunan aki. Esey ta implica tambe cu loke e gobierno aki por crea den 4 aña di gobernacion lo no ta facil pa un gobierno adversario deshaci, ademá cu cuatro aña despues e mesun equipo aki por bolbe na poder, si acaso nan no keda di biaha na 2028. Ningun acuerdo tin valor ora un gobierno no ta respeta reglanan basico di derecho internacional, ni esun cu nan mes firma, corda esun cu otro gobierno firma.

Esey a crea un ambiente den cual cera acuerdo cu un gobierno asina tin poco sentido, pasobra e confianza no t'ey cu lo tin cumplimento cu loke ta acorda. Den e sentido aki ta absurdo pa gobierno Mericano desea di cera acuerdo economico bilateral cu otro pais, mientras nan palabra talvez tin validez den e camber den cual ta cera e acuerdo, pero yegando na porta ya caba por sospecha cu eventualmente, dependiendo di conveniencia, ta anuncia cu a cambia di opinion y ta haci algo completamente contrario.

E situacion aki naturalmente no a keda sin consecuencia. Envez cu e otro paisnan desaroya, manera esunnan reuni den G7, yega individualmente na pidi fabor na presidente di Merca, tur a cuminsa busca colaboracion mas intensivo cu e otro nan di cual en todo caso nan tabatin e confianza cu nan por cera acuerdo di colaboracion valido y respeta a traves di tempo, di ambos banda. E desaroyo aki tabatin consecuencia positivo pa e paisnan aki, cu a logra haya mas vista riba nan perspectiva economico, compensando pa e perdida di nan rela-

cion economico cu Merca.

Den e caso particular di Canada esaki a conduci na medida strategico di proteccion di nan interesnan, alehando mas tanto posible di e relacion economico cu Merca, cu te awe ta encera e lazonan mas estrecho den mayoria di sector. E consecuencianan ta pa economia Mericano tambe, ya cu por ehemplo den sector agricola varios contrato cu e pais tabatin pa exportacion di producto, a bay perdi y a pasa pa Canada. No pasobra Canada ta mas barata pero, importante, ta mas confiable y ta entrega na tempo, manteniendo criterio di calidad pa, por ehemplo, no uso di fertilizante prohibi o material geneticamente modifica; y sin peligro di wega na ultimo ora di nan gobierno imponiendo mas medida anuncia via social media e dia anterior. Simplemente, Canada, y varios otro pais no ta acepta e tipo di imposicion – casi di pirata – aki den relacion economico, unda nan por tin alternativa.

Asina den poco tempo e perspectiva politico-economico na mundo a cambia. Mientras gobierno di Trump a kere cu talvez gobiernonan lo bin na rudia pa roga pa deal favorable, lo contrario ta sucediendo. Mayoria di otro pais ta busca con pa haci negoshi na otro lugar, segun cu nan por. Esey caba tin bastante efecto riba economia Mericano, cu awor ta musta cu e supuesto 'autarquia' di economia Mericano ta nada mas cu un soño bunita, cu pronto por converti den un pesadilla completo. Agricultura na e pais ta lidia cu cosecha cu ta keda para unda e ta, sin trahador pa haci e trabao, pa motibo di e accionnan implementa pa expulsa trahadornan indocumenta y hasta esnan cu papel. Contratonan ta keda cancela y cera cu pais manera Canada y Brasil, cu si por entrega na tempo y sin problema cu autoridad na frontera, cu ta cambia segun cu e presidente a drumi bon of no e marduga anterior. E asunto principal den hopi di e transaccionnan comercial aki no ta prijs, sino confianza cu e partner comercial ta cumpli cu acuerdo. Merca no ta den e categoria ey mas.

E desaroyo aki ta creando un situacion nobo pa nos isla tambe, aunke cu lo tuma un periodo mas largo pa mira e consecuencianan, negativo pero talvez tambe positivo. E colaboracion mas estrecho entre Canada y Union Europeo por conduci tambe na mas colaboracion entre e teritorionan cu lazo Europeo den Caribe y Canada. Como teritorio insular Caribense nos ta pertenece na un nacion, parti di e grupo aki, pero por lo pronto nos lazonan economico mas importante ta keda cu e pais di e alumno 'bully' cu tin henter e scol terroriza. Mancha cu cautela y planea pa lo peor ta importante actualmente. Pero pa futuro, planea cu un base di esnan cu por confia lo ta esencial, sigur si na Merca un regimen autoritario bira un realidad permanente.

## Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.  
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website  
[www.arubatoday.com](http://www.arubatoday.com).

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: [bondia.aruba@gmail.com](mailto:bondia.aruba@gmail.com)



## Estudiante Arubiano di Social Work ta presenta su tesis di graduacion na Plan di Mayor

*Un futuro profesional dedica na mucha cu ta pasa den situacion di separacion*

**Dialuna 24 di juni 2025, Wilyenie Croes, estudiante di cuarto año na Universidad di Aruba den e carrera di Social Work, a presenta su tesis di graduacion na Plan di Mayor. Cu e presentacion aki, Wilyenie a finalisa oficialmente su estudio y a contribui na e esfuerzonan pa yuda mucha cu ta afecta pa separacion di nan mayornan.**

Varios figura importante den e campo di bienestar di mucha y politica di separacion tabata presente. Mevr. Aisca Berkemeyer, directora di Directie Voogdijraad y tesorera di Comision Voortgezet Ouderschap, y Sr. Bert Wielenga, secretario di Comision Voortgezet Ouderschap, tabata presente na e evento. Thalina Willems maatschappelijk bemiddelaar na Plan di Mayor. Via online tabatin tambe mevr. Sacha Geerman, beleidsmedewerker na Departamento di Asunto So-

cial, miembro di e comision y di Taskforce pa Derecho di Mucha. Xavier Simileer, juridisch beleidsmedewerker na Directie Buitenlandse Betrekkingen manehando e cartera di derechonan humano.

Wilyenie a cumpli su pasantia na Plan di Mayor bou di guia di su coach Michella Steenvoorde-Laclé, coordinador di Plan di Mayor y presidente di e Comision Voortgezet Ouderschap. "Wilyenie a demostra cu durante su pasantia e tabata un profesional, cu dedicacion, empatia y un bista critico," segun Steenvoorde-Laclé. "Su tesis ta combina perfecto cu nos mision pa pone e mucha central ora ta trata separacion di su mayornan."

E investigacion di Wilyenie tabata riba e manera cu mucha ta experiencia separacion di mayornan y kiko nan mester pa yuda nan durante e

proceso.

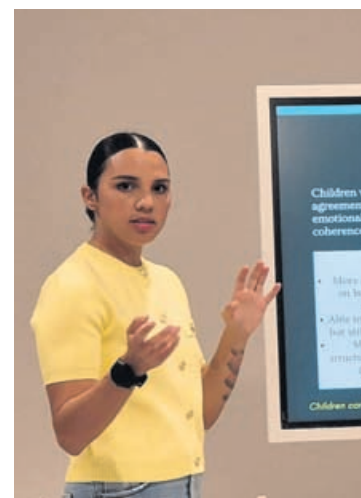
\*Muchanan cu un acuerdo via Plan di Mayor ta muestra balance emocional y coherencia den nan relato (Mas capaz pa reflecciona riba ambos mayornan sin necesidad di scoge banda/Por reconoce cu tabatin conflicto, pero aún asina nan tabata sinti nan emocionalmente sigur/Nan relato tabata mas coherente y estructurá (según codificacion CAI);

\*Muchanan sin acuerdo regularmente ta muestra conflictonan di lealtad, bloqueo emocional, of rol confuso/parentificacion (Tin algun cu no kier papia nada di un di nan mayornan/ Otro ta tuma rol di "protector emocional" pa un mayor/Tabatin evidencia di conflicto interno: amor, confusion, culpabilidad);

\*Disponibilidad emocional di un mayor ta mas importante cu un acuerdo formal. (Aun si no tabatin acuerdo, un mayor cu tabata consis-

tentemente emocionalmente presente ta trece un gran diferencia/Pero, den ambiente structurá, mucha ta sufri si mayornan ta distraí, no-reactivo, of emocionalmente indisponibel).

Muchanan por sinti ora algo ta "solamente pa show." Nan ta responde mihó ora adu-tonan trata nan como participante, no como problema. E resultado y recomendacionnan di Wilyenie Croes lo yuda na desaroya mas e tipo di intervencionnan pa yiu den marco di e ley nobo di Voortgezet Ouderschap y Zorgvuldige Scheidingen/ Ley Plan di Mayor. Poniendo énfasis riba importancia di estructura y atencion emocional den crianza despues di separacion. Aunke acuerdo legal manera esnan cu Plan di Mayor ta stimula, ta duna un marco necesario pa cooperacion, e impacto real riba mucha ta depende di manera cu esaki ta wordo biba den prac-



tica. Disponibilidad emocional, consistencia y respet pa e bos di e mucha mes ta mester ta centra den tur politica y intervencion.

Cu su diploma na man, Wilyenie Croes ta cla pa trece su aporte como un profesional nobo na un sociedad mas solidario. Plan di Mayor ta felicita Wilyenie cu e gran logro aki.

## Tocante 'bira', palabra cu raiz antiguo den nos vocabulario basico

Den nos edicion di awe di nos column tocante Papiamento algun exploracion den origen di e verbo 'bira', palabra cu raiz antiguo den Portugues, cu nos conoce tambe di Spaño. E verbo 'bira' cu nos ta topa henter dia den cualkier conversacion y pa nos por parce di ta un solo concepto, por tin realmente un origen diverso interesante. Ora nos por ehemplo papia di 'bira malo' o 'bira loco', esey ta algo diferente cu por ehemplo 'bira un weya boca'bao,' of 'bira un camisa pa robez'. Den e promer ehemplonan e ta referi na un proceso di cambio, di 'converti' den algo diferente, manera estado di salud o estado mental cu ta cambia. Den e ultimo ehemplonan ta trata di un accion fisico. Nos ta na altura cu na Spaño no ta usa e verbo aki den e promer forma aki. Esey ta indica cu nos 'bira' ta bin tipicamente di e 'virar' Portugues anto? Interesante ta cu den su obra tocante Papiamento dr. Rodolfo Lenz, e linguista Chileno di origen Aleman cu casi 100 año pasa a publica e promer obra completo tocante nos idioma (Papiamento, La Lengua Criolla de Curazao, 1928), ta categorisa 'bira' como di origen claramente Portugues. Tin mas indicacion cu esey ta asina; den Portugues contemporaneo ta usa e verbo aki den e sentido aki tambe, mientras cu na Spaño esaki no ta e caso. Un ehemplo di un frase simple na Portugues: "Ele virou doente" nos por traduci na Papiamento cu: "El a bira malo." (di salud). En todo caso e uso

den sentido figurativo, expresando algo cu ta un proceso tumando lugar, ta tipicamente Portugues. Na Spaño no ta usa e verbo aki den e sentido aki; lo bisa na su lugar: "El se volvió enfermo." E verbo 'volver'(se) ta conoci na Portugues tambe, pero den e contexto aki no ta aplica asina.

Pero, esey no ta bisa cu den e epoca ey, na inicio di siglo pasa, nos no tabata conoce e 'virar' di Spaño tambe. Pa e tempo ey caba e influencia di Spaño tabata fuerte na Corsou, cu libreria y imprenta conoci den nos region cu tabata publica na varios idioma, entre nan varios obra na y tocante Papiamento. Esaki por a conduci na un cierto fortificacion pa e uso di 'virar' y tambe por ehemplo 'virada' cu ta existi den ambos idioma, y loke cerca nos a bira 'birada'. Pa e uso di e verbo unda esaki ta igual den ambos idioma por papia di un origen comparti anto.

Nos por topa e uso di 'bira' manera nos conoc'e tambe den por ehemplo e Criol di Guine Bissau, practicamente igual na e uso den Papiamento. E verbo den e idioma aki ta 'bida'y no 'bira'. Algun ehemplo: 'bida béju' (bira bieu); 'bida brabu' (bira rabia); 'bida malkriadu' cu no mester splicacion. Criol di Guine conoce e palabra equivalente di 'rabia' tambe, como sustantivo. Un expresion conoci cu ta equivalente di e 'bida brabu' ta 'pañá



raiva' (Portugues: 'apanhar raiva'; literalmente na Papiamento: 'gara rabia'). Na Papiamento 'gara rabia' tabata mas conoci como: 'coy rabia'; esaki ta un expresion no asina usual mas, pero cu den pasado sigur por a scucha hende usa. Ehemplo: "Mi a bay papia cune pa regla e asunto, pero el a coy un rabia mesora y no kier a papia mas."

Un verbo comparti di Spaño y Portugues cu ta sinonimo di 'virar': 'voltear'. E verbo 'bolter' di nos idioma por ta bin di tanto Portugues como Spaño anto. Aki nos ta carece di material historico cu por duna nos un impresion desde ki tempo e verbo ta existi den nos Papiamento.

Otro verbo cu por tin posible origen den ambos idioma cu nos a trata aki ta 'tira' cu por ta referi na varios significado di e verbo 'tirar'. Esaki ta keda pa un proximo edicion.



# Grupo humanitario ta bati alarma tocante atakenan riba hospitalnan di Sudan mientras brote di malesa y atrocidadnan ta crece

(AP) — Organisacionnan humanitario ta lansa advertencia tocante atake riba facilidadnan di cuido medico na tur parti di Sudan, alegando cu e atakenan ta tuma lugar mesun ora cu atrocidadnan grandi ta ser cometi contra ciudadanonan.

Dokter sin Frontera (Médecins Sans Frontières of MSF) a bisa diahuebs cu 70% di e facilidadnan medico na Sudan a cera of tin operacion limita, sin ningun fin di guerra den bista.

Guera civil na Sudan a cuminsa na april 2023 despues cu tensionnan entre e ehército Sudanes y e grupo paramilitar Rapid Support Forces (RSF) a escala y plama den bringamento rond e pais. Segun e agencia di UN, rond di 40.000 hende a muri y casi 13 miyon a keda desplasa, incluyendo den exterior. E guerra a laga hopi hende sin cuminda y na riesgo di hamber y brote di malesa manera colera, cual ta dificil pa controla pa motibo di un collapse di e sistema di cuido medico di Sudan.

Den un rapport diahuebs, MSF a bisa cu acceso na cuido medico ta casi imposibel pa motibo di atakenan sistematico, mientras e facilidadnan cu ta keda habri ta constantemente na riesgo.

“Nos ta haci yamado na tur partido cu ta bringando pa para cu e violencia contra facilidadnan di salud pa ciudadanonan y otro infraestructura civil y pa facilita un respuesta humanitario di scala grandi,” Michel-Olivier Lacharité a bisa, director di operacionnan di emergencia di MSF, durante un rueda di prensa.

Un otro grupo, Save the Children, tambe a bisa diahuebs cu e cantidad di atake contra hospitalnan a triplica despues di dos aña di guerra. Nan a bisa den un declaracion cu al menos 933 hende, incluyendo muchanan, a ser asesina durante e prome mita di 2025.

E cifra aki ta un aumento di 60 biaha compara cu e mesun periodo aña pasa, segun e grupo. E victimanan tabata na hospital den busca di cuido medico of acompañaando un ser keri.



Hospitalnan grandi, clinicanan, facilidadnan medico, ambulancenan y convoynan medico tur a ser ataca den un pais caminda mita di e poblacion tin necesidad di ayudo humanitario, segun Save the Children.

“Nos ta preocupa cu den mayoria caso, e hospitalnan cu a ser ataca ta e unico cu ta keda den e zona ey, haciendo cuido medico inaccesible pa miyones di hende, incluyendo desplazadonan,” Francesco Lanino a bisa, director adhunto di e programa y operacionnan pa Save the Children na Sudan.

MSF a expresa preocupacion specialmente riba violencia den e ciudad di El Fasher, capital di provincia North Darfur, caminda e situacion a hacie casi imposibel pa residente y e camponan di desplazadonan den e zona ey pa haya cuido medico.

Pa april tabatin solamente un hospital cu capacidad pa operacion, parcialmente funcional, sirbiendo un poblacion di mas cu 1 miyon. Aña pasa, hopi pashent y nan acompañantenan a ser asesina mientras nan tabata den un centro medico cu sosten di MSF.

MSF ta pidi na e partidonan den guerra pa “para e violencia indiscrecion y etnicamente dirigi, y pa facilita un respuesta humanitario inmediato y grandi,” refiriendo especialmente na e menasa di atakenan riba shen miles di hende den El Fasher, caminda bringamentonan a intensifica desde mei 2024.

Luna pasa, e ehército di Su-

dan a acepta un proposicion di UN pa un alto al fuego di un siman na El Fasher pa permiti entrega di ayudo. Pero

RSF no a expresa apoyo explicito pa e tregua y a bolbe bay den conflicto cu e ehército den e parti sur di e ciudad e siman aki.

MSF ta pidi na comunidad internacional — specialmente paisnan cu tin contacto cu e ehército di Sudan y cu RSF — pa tuma accion mas fuerte pa enfrenta e crisis den Sudan.

“Nan mester usa tur nan poder pa preveni atrocidadnan masivo. Proteccion di ciudadanonan mester ta central den nan interaccion cu e partidonan den conflicto,” Christopher Lockyear a bisa, ken ta secretario general di MSF Internacional.

**BACK TO SCHOOL CACHI CACHI**

**1 GANADOR GARANTISA**

**Afl 1.000,- TUR DIA!**

CATCHI BIG 4 OFF ZODIAC LUCKY 3 MULTI X KORSOU

**CON PA HUNGA**

CU CADA COMPRA DI 1 FLORIN PA SORTEO DI MERDIA OF ANOCHI BO TA RICIBI 1 NUMBER GRATIS! SORTEO DI CACHI CACHI TA TUMA LUGAR DEN SORTEO DI ANOCHI Y DIADOMINGO 2:00PM

**Afl 1 • 1 NUMBER GRATIS!**  
**Afl 2 • 2 NUMBER GRATIS!**  
**Afl 3 • 3 NUMBER GRATIS!**  
**Afl 4 • 4 NUMBER GRATIS!**

MAS BO INVERTI, MAS NUMBER GRATIS BO TA RICIBI!

f X y i

www.lottoaruba.com

**lotto**  
Cambiando bida...

CAMPAÑA TA VALIDO DESDE 1 DI JULI PA 31 DI JULI 2025



## Fiscal: Evidencia fuerte contra lider di Gang Urvin ‘Nuto’ Wawoe den caso Themis

**(CuraçaoChronicle)** – Den su contesta durante e huicio di perfil halto, Themis, Ministerio Publico di Corsou a bisa cu e caso contra Urvin “Nuto” Wawoe, e supuesto lider di e organizacion criminal No Limit Soldiers (NLS) ta construi riba evidencia solido.

Central den argumento di fiscalia ta e testimonio di testigo clave Marina, kende consistentemente y den detaye a describi con lidernan di NLS a duna orden y a financia varios asesinato riba contract.

Mientras cu fiscalia a reconoce inconsistencianan menor den e metodo di pago describi pa Martina, nan ta atribui e discrepancianan aki na e presion extremo y menasa cu e testigo tabata enfrentando na e momento ey. “Mirando e circunstancianan, inconsistencianan asina ta comprensible,” fiscal a declara.

### Red criminal, no un colectivo musical

Contrario na loke defensa a sugeri, Ministerio Publico a enfatisa cu NLS no ta un colectivo criminal, sino un organizacion criminal altamente controla. Durante e audiencia, fiscalnan a punta riba comunicacion structura dentro di e grupo, incluyendo e uso di lengahe codifica referiendo na arma di candela y cocaina. Por ehempel, e termino “ghost” tabata ser usa pa referi na cargamento di cocaina – un codigo sosteni pa veredictonan anterior di corte den casonan criminal, segun fiscalia.

### Defensa ta reta interpretacion

Defensa ta argumenta cu no tin evidencia directo contra nan cliente, solamente interpretacion tecnico di comunicacion intercepta. Nan tambe a cuestiona e proceso di identificacion di cierto sospechoso, declarando cu ta keda incertidumbre.

Sin embargo, Ministerio Publico a rechasa e acusacion di traduccion robes of rumor anonimo, enfatisando cu tur grabacion di audio y registro di chat ta disponible den e dossier y no a demostra ningun error den traduccion. Fiscalia tambe a rechasa motibo alternativo pa e asesinatonan – manera disputa familiar of gangnan rival – como altamente improbable.

### Evidencia for di prison

Reforsando nan caso mas ainda, fiscalnan a revela cu Wawoe lo a continua pa dirigi actividadnan criminal for di prison, sosteni pa data di telefon y potret. Solicitud di defensa pa yama testigo adicional a keda rechasa, riba base cu nan lo no contribui nada nobo na e caso.

Despues di contesta di Ministerio Publico, defensa pa Wawoe ta bay presenta su respuesta final (dupliek), despues di cual ta bay duna e sospechoso e oportunidad pa haci un declaracion final.

Resultado di e caso aki por tin implicacion mayor pa e lucha contra crimen organisa na Corsou y e region di Caribe Hulandes.



## Vigor oficialmente ta tuma over operacion di refineria Emmastad

*Mientras Corsou ta sostene acuerdo 2Bays*

**(CuraçaoChronicle)** – Gobierno di Corsou y e compania estatal 2Bays Curaçao a confirma cu Vigor Midstream Inc., anteriormente conoci como Oryx, oficialmente a tuma over operacion di e facilidatnan di refineria na Emmastad, entrante juli 1 2025. E movida ta marca un punto clave den e acuerdo di lease di 30 aña firma entre e dos partido aña pasa.

Den un declaracion publico inusual, prome minister Gilmar Pisas a expresa confiansa total den e acuerdo y den e rol cu 2Bays a desempeña den maneha e transicion. Segun un comunicado oficial di ministerio di Asunto General, prome minister a elogia profesionalismo, dependencia y ambicion di Vigor durante e fase di implementacion di e lease.

“Esaki ta un stap significativo den ehecutcion di e Lease Agreement,” Pisas a declara, referiendo na e acuerdo firma dia 1 di juli 2024 entre 2Bays Curaçao y loke e tempo aya ainda tabata Oryx. E compania oficialmente a cambia su nomber na Vigor na mei 2025, maske e cambio di nomber ainda no ta refleha den registro comercial di



Corsou.

Segun director interino di 2Bays, Patrick Newton, Vigor a duna tur garantia necesario, incluyendo prueba di fondo, acceso na materia prima, y a cumpli cu tur obligacion financiero y contractual.

Newton a expresa e siguransa aki directamente na gobierno, cu awo publicamente a sostene e partnership strategico.

E desaroyo aki ta sigui e transferencia exitoso di operacion na e terminal di Bullenbaai pa Vigor dia 1 di december 2024. Cu e entrega di Emmastad awo completo, e implementacion di e Lease Agreement ta considera en gran parti na caminda, segun e prome minister.

E lease a largo plaso di e infraestructura di petroleo di Corsou – tanto e terminal Bullenbaai y e refineria Emmastad – ta marca un capitulo

nobo den sector di energia di e pais. E acuerdo tabata firma cu comerciante Qatari, Ghanim Saad M. Alsaad Al-Kuwari, kende ta lidera Vigor y ta trece decadas di experiencia den industria na e empresa.

Mientras gobierno anteriormente a keda silencioso riba asuntonan relaciona cu e refineria y e terminal, e anuncio mas recien ta subraya e sosten completo di Pisas pa e partnership 2Bays-Vigor y e vision a largo plaso pa revitalisa sector di energia di e isla.

Mientras operacionnan awo ta bay dilanti bao liderazgo di Vigor, expectativanan ta halto cu e transicion ta bay trece estabilidad economico, oportunidad di trabao y renoba inversion internacional den industria di energia di Corsou.

## Parlamento di Corsou ta aproba mocion pa igualisa salario minimo pa adulto

**(CuraçaoChronicle)** – Parlamento di Corsou a aproba unanimemente un mocion diahuebs promoviendo e proposicion legislativo “National Ordinance on Youth Minimum Wage 2025,” efectivamente eliminando falta di igualdad entre empleadonan adulto hoben y otro empleadonan.

E mocion, introduci pa e fraccion MAN-PIN, cu meta di aboli e diferencia actual den salario minimo entre empleadonan di entre 18 pa 20 aña y esnan cu 21 aña y mas. Actualmente, e salario minimo pa esnan di 18-, 19- y 20- aña ta mas abao cu esun cu empleadonan di 21 aña y mas. Cu e adopcion di e mocion aki, tur adulto di mas di 18 aña awo lo ricibi e mesun salario minimo, cual ta marca

un paso significativo den direccion di igualdad di salario.

Sin embargo, e ahuste aki tambe ta amplia e diferencia di salario entre menornan y adultonan. Den respuesta, e mocion ta recomenda pa e gobierno aumenta e salario minimo pa esnan di 16 pa 17 aña na 75% di e salario minimo pa adultonan, cual ta un aumento di e 65% actual.

A pesar di e aumento proponi, Parlamento ta enfatisa

den e mocion cu un distincion entre salario minimo di adulto y hobennan mester keda, mirando cu esaki tin funcion di motiva menornan keda den scol y completa nan educacion.

E medida aki ta anticipa di beneficia empleadonan hoben drentando e mercado di labor mientras cu tambe ta impulsa dialogo mas amplio tocante emplea menornan di edad y incentivo di educacion.







**Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki**

**Afl. 200.000,-**

Obtenibel na cualkier rebendado di Lotto.

sorteo ta awe nochi 7:45 pm



## Hulanda ta mira aumento den atake cu explosivo durante prome mita di 2025

(NLTimes) – Den e prome seis lunanan di 2025, tabatin 678 atake y intento di atake cu explosivo, compara cu 610 den e prome mita di aña pasa. Esaki ta un aumento di 5 porciento, segun cifranan cu ANP a pidi cerca polis.

Di e 678 atakenan, 610 tabata encera un explosivo cu realmente tabata detona. 68 biaha e tabata un intento.

Un total di 1.543 (intento) di atake cu explosivo a tuma lugar na Hulanda aña pasa. Polis no por bisa cuanto di e incidentenan na 2024 a

encera cu un explosivo a rementa.

E cantidad di atake explosivo a bin ta aumenta den e ultimo añanan. Segun polis, mas cu mita di e incidentenan aki no tin un vinculo directo cu criminalidad, pero hopi biaha ta ser causa pa discusion.



## Lo interoga Prome Minister Hulandes den caso di spionahe contra empleado di oficina antiterorista

(AP) - Prome Minister Hulandes Dick Schoof lo ser convoca dilanti Corte di distrito di Rotterdam den e huicio criminal di un empleado di inteligencia cu ta sospecha di leak secretonan estatal na Marroco, segun corte a bisa diabierna.



di dispositivo pa warda data.

Schoof anteriormente tabata hefe di NCTV. E hefe actual,

Pieter-Jaap Aalbersberg, tambe a keda confirma como un testigo den e caso. Posiblemente nan lo testigua tocante e punto di bista interno di e sospechoso su posicion den e organisacion y e sospechoso su acceso na - y tratamiento di - secretonan estatal cu documentonan confidencial,” segun un splicacion di e decision cu a entrega diabierna.

E audiencianan lo tuma lugar dilanti magistrado di examinacion, y no lo ta habri pa publico. Miembronan di prensa tampoco lo por ta presente. E sospechoso, El M., ta acusa

di un plan pa hiba informacion warda den e dispositivonnan na e servicionan di inteligencia Marrocano. E tabata den detencion prome cu e huicio pa casi 20 luna, te ora cu corte a dicidi di libera e sospechoso bao cierto condicionnan anteriormente e siman aki.

Segun corte, “e interes personal di e sospechoso den su liberacion awo ta pisa mas cu e interes den e proceso criminal.” Corte tambe a indica cu ainda ta mira e acusacionnan contra El M. di ta serio y creible, pero cu e por warda

pa desaroyonan mas serio pafo di prison, pa motibo cu e investigacion tocante e caso criminal probablemente lo tuma hopi tempo.

El M. semper a nenga e acusacionnan. “Mi no a entrega e informacion di secreto estatal den ningun manera, na ningun hende, el a bisa durante un audiencia mas trempan. Ademá, el a keda bastante keto tocante e acusacionnan. Segun su abogado, esaki tin di haber cu e responsabilidad di confidencialidad cu el a hura di mantene como empleado di NCTV.

## Parlamento Hulandes ta adopta leyman pa e “politica di asilo mas estricto”

(NLTimes) - Un mayoria den Tweede Kamer, parti di parlamento Hulandes, a adopta 2 ley di asilo alrededor di madrugada.

E leyman, crea pa ex minister di PVV Marjolein Faber, tin e intencion di implementa e “politica di asilo mas estricto cu nunca” na Hulanda.

95 parlamentario a vota na favor di Two Status System Act y 55 contra. Asylum Emergency Measures Act a ricibi 94 voto na favor y 56 voto contra, NOS a reporta. Ta incierto si e leyman aki tambe lo keda aproba den Eerste Kamer, e Senado Hulandes. CDA, un voto importante den Senado unda e gabinete no tin mayoria, a vota contra

e leyman aki den parlamento.

Tin hopi discusion tocante e dos leyman e siman aki, specialmente despues cu PVV a logra aproba un amienda pa fortalece nan mas leu. E amienda aki ta haci cu keda na Hulanda indocumenta ta un ofensa criminal. Esaki tambe lo nifica cu cualkier persona cu ofrece ayudo na un persona indocumenta ta cometiendo un crimen.

CDA, NSC y SGP a haya e ultimo parti aki inacceptable. Nan ta kere cu ta inacceptable pa castiga hende pa duna un persona indocumenta “un copi di koffie,” un “copi di sopi,” “un cama,” of un “pida di pan.”

Despues di presion for di NSC y SGP, minister di Asilo David van Weel a manda un carta na parlamento alrededor di 10or di anochi bisando cu e criminalisacion di ta indocumenta no lo keda implementa inmediatamente. Raad van State prome lo evalua e medida, despues lo trata su conseho den Tweede Kamer segun minister. E no a bisa kico lo sucede si Raad van State ta critico di esaki.

Esaki tabata suficiente pa NSC y SGP. CDA ta keda contra e leyman y a bisa cu ta “incomprensible cu asina hopi partido a vota na favor.” Lider di CDA Henri Bontenbal a comenta cu e siman aki tabata “caos” y cu e legislacion lo por ser trata den

un manera asina amateur. “E amienda tocante criminalisacion ta y lo keda algo inacceptable pa nos.”

PVV su amienda, cual inesperadamente a haya mayoria den Tweede Kamer diamars, nunca a ser trata den parlamento E no a keda examina pa su consecuencianan y Raad van State no a evalua si esaki ta corectamente construi.

E sistema di dos status ta dividi e solicitantenan di asilo den personanan cu ta persigui pa nan punto di bista politico, religion of orientacion sexual y personanan cu ta huy for di guerra y violencia, cu e ultimo grupo ricibiendo menos derecho.

Asylum Emergency Measures Act ta stipula, entre otro, cu permisonan di residencia permanente lo keda aboli y cu permisonan di residencia lo tin un termino mas cortico. Eerste Kamer lo debati e proposicionnan despues di e pauze di zomer.





## Colombia: Merca ta yama back diplomatico top mientras tension cu presidente Petro ta aumenta

(AP) — Administracion di Trump riba diahuebs a yama back su diplomatico top na Colombia pa “consulta urgente” despues di comentarionan recien di presidente Colombiano cu a muestra di cuestiona e posicion di Merca riba un supuesto plan pa retir’e di su cargo.

Departamento di Estado Mericano a bisa diahuebs cu e charge d’affaires na embahada Mericano na Bogota, John McNamara lo bolbe Washington “despues di declaracionnan reprochable y sin base di e nivelnan mas halto di gobierno di Colombia.”

Presidente Colombiano, Gustavo Petro a responde di mesun manera, yamando back e embahador Colombiano na Washington pa consulta. El a bisa cu e kier papia cu embahador Daniel Garcia Peña tocante progreso riba prioridadnan di Colombia den e relacion bilateral.

Vocero di Departamento di Estado Mericano, Tammy Bruce a bisa den un declara-



cion cu e administracion tambe lo ta “buscando otro medida pa laga cla nos preocupacion profundo riba e estado actual di nos relacion bilateral.” E declaracion no a elabora riba e motibo pa manda busca e embahador.

Despues riba diahuebs, Secretario di Estado Mericano, Marco Rubio a confirma e movida riba X, skirbiendo cu “nos nacion ta comprometi na e relacion bilateral Merca-Colombia y pueblo Colombiano. Nos ta bay keda participando den nos prioridadnan comparti, incluyendo seguridad y estabilidad.”

Petro a lucha e siman aki cu un aparente esfuerso di actual y ex-miembro di su administracion pa sak’e di su cargo.

Oficina di Procurador General di Colombia a bisa diahuebs cu a habri un investigacion riba un plan supuestamente lidera pa ex-minister di Asunto Exterior di Petro, Alvaro Leyva. Corant Spaño, El Pais a publica grabacionnan di audio durante weekend cu ta parce di contempla un plan asina.

Leyva supuestamente a acerca algun legislador Mericano pa rally presion internacional riba Petro.

Diaranson, Petro a bisa riba X cu tabatin un intento di golpi di estado y a haci un yamado pa sistema di husticia Mericano pa investiga.

“E otro biahnan cu nan tabata kier a mata mi e administracionnan Mericano anterior a yuda mi,” el a skirbi. “Di awo pa dilanti, spada di Bolivar ta sigui su caminda libertario, y e energia di luz y pueblo vibrante. Y gobierno Mericano?”

E grabacionnan di audio cu a leak ta indica cu Leyva a busca pa sosten di congresistanan di Florida, Mario Diaz-Balar y Carlos Gimenez. Ambos a rechasa cualkier participacion.

Gimenez a responde diahuebs riba X, skirbiendo cu “Petro no por continua menasando Merca y djey kere cu e ta bay keda sin consecuencia.”

Petro anteriormente a denuncia intentonan pa sak’e di su cargo, incluyendo di gruponan arma Colombiano y un golpi di estado “soft” a traves di procesonan institucional. Den un caso, el a bisa cu embahada Mericano

a alert’e di loke tabata sucediendo.

Colombia pa largo ta un partner strategico clave di Merca den e region. Pero eleccion di Petro como e prome presidente isquierdista di Colombia a pone presion riba e relacion aki.

Petro a declara e guerra contra droga un fracaso, y a re-skirbi e politica anti-droga di Colombia, sosteni pa largo y financia pa Merca, por chem-pel door di baha meta pa eradica plantacion di coca.

E siman aki, Petro tambe a stop extradicion di un ex-lider di un fraccion di guerrilla disidente cu ya tabata aproba pa Corte Supremo di Colombia pa enfrente cargo di trafico di droga na Merca. Petro a bisa cu e persona ta necesario pa participa den negociacionnan andando pa paz.

Na januari, Petro a molestia presidente Mericano, Donald Trump door di nenga di acepta dos vuelo di deportacion abordo di avion militar Mericano. Colombia eventualmente a manda su propio avion pa busca nan.

## Guatemala: Gobernacion ta pone compra di arma bao revision

(PrensaLibre) – Ministerio di Gobernacion Guatemalteco a informa durante un conferencia di prensa cu a pone bao analisis e evento di destaho adhuda pa 84 miyon Quetzales (alrededor di 11 miyon dollar) pa compra di arma di candela, despues di un serie di rapport manda pa Contraloria General (CGC).

E destaho ta contempla e compra di 10mil arma di candela destina pa agentenan di Polis Nacional Civil (PNC). Sinembargo, un team di auditor cu a evalua e proceso a considera cu ta existi aspec-tonan cu merece “accion administrativo”, segun documentonan oficial.

Dia 2 di juli ultimo, CGC a reitera e hallazgonan tocante e evento, cual a keda clasifica bao modalidad di proveedor unico. E argumento tabata cu e armanan rekeri pa e institucion ta comercialisa solamente pa e compania cu a gana e destaho.



Durante e proceso di destaho, tres empresa a presenta oferta. Un di nan a expresa di no ta conforme cu e decision di e hunta cualificador, alegando cu e armanan ta disponible den mercado nacional y denunciando un aparente sobrevaloracion.

CGC a duna ministerio di Gobernacion un plaso di tres dia pa tuma accion adminis-

trativo, cu ta caduca dialuna tardi.

“E nota aki di CGC ta analisando den e via administrativo,” segun Jose Ronaldo Portillo, vice-minister di Seguridad, kende a agrega cu ta atendiendo cu e requisito y emitiendo e resolucion cu e caso merece.

Segun e vice-minister, e compra di 10mil arma ta necesario

pa fortalece PNC, y a afirma cu e procesonan di destaho ta e herment ideal pa e meta aki. “Ta a traves di e eventonan aki di destaho cu nos ta genera e fortalecimiento di PNC. Mi por bisa cu si ta necesario pa impulsa e procesonan aki,” Portillo a afirma.

Actualmente, Gobernacion ta busca pa concretisa e compra di e armanan, cual – ta sigu-

ra – ta forma parti di e ekipo indispensable pa e forsanan di seguridad publico. “Nos tin claridad cu PNC mester di reforsa su capacidnan di gestion y ta necesario pa provee ekipo. Mi ta referi na arma di candela, patruya, motorcycle y ekipo di comunicacion,” el a conclui.

E evento di destaho, identifica cu number 25430939, a keda publica dia 21 di april den portal Guatecompras. E ofertanan a keda ricibi durante 30 minuut dia 5 di mei. Den esaki a participa tres empresa: Almacén El Bisonte, Sociedad Anonimo; Tecnología, Importaciones Latinos, Sociedad Anonimo; y Mundo de las Armas, Sociedad Anonimo.

Dia 6 di juni a otorga e contract na e ultimo. Su representantenan legal ta Eddy Arnoldo Gómez Gálvez, y rumannan Óscar Francisco y Renzo Ricardo Grazioso Sierra; e rumannan ta ruman tambe di Liwy Grazioso Sierra, kende ta minister di Cultura y Deporte.



## Kilmar Abrego Garcia ta bisa cu a golpi'e y somet'e na tortura psicológico den prison di El Salvador

**(AP) - Kilmar Abrego Garcia a bisa cu el a sufri batimento severo, tortura psicológico y a ser deprivado di drumi na e prison notorio di El Salvador na cual e administracion di Trump a deporte den maart, segun documentonan di corte diaranson.**

El a bisa cu a scop e y dal e asina hopi despues di su yegada, cu pa e siguiente dia e tabatin blousia y bala den henter su curpa. El a bisa cu su persona y 20 otro tabata obliga di sinta riba nan rudia henter anochi y guardianan tabata dal ken cu cay.

Abrego Garcia tabata bibando na Maryland ora cu el a keda eroneamente deporta y a bira un punto di atencion den Donald Trump su accion contra inmigracion. E detayenan nobo di Abrego Garcia su encarcelacion na El Salvador a keda agrega na un demanda contra e administracion di Trump cu Abrego Garcia su casa a entrega na corte federal di Maryland despues cu el a keda deporta.

E administracion di Trump a puntra un hues federal di Maryland pa retira e deman-

da, argumentando cu awo esaki ta nulo pa motibo cu gobierno a trece back Merca manera corte a ordena.

Hues di inmigracion Mericano den 2019 a prohibi deportacion di Abrego Garcia na El Salvador pa motibo cu e tabata enfrenta posible persecucion for di gangnan local cu a terrorisa su persona y su famia. E administracion di Trump a deporta su persona a pesar di e orden di 2019 y despues a describi esaki como un "eror administrativo." Trump y otro oficialnan desde e tempo aki a para tras di nan acusacion cu Abrego Garcia tabata den e gang MS-13.

Dia 15 di maart, Abrego Garcia a keda deporta pa El Salvador y manda e pais su mega-prison conoci como CECOT.

Den documentonan di corte nobo, Abrego Garcia a bisa cu detenidonan na CECOT "ta cera cu camanan di metal sin matras den un cel cu demasiado hende y sin benta, luz briyante cu ta sendi 24 ora pa dia y acceso minimo na sanidad."



El a bisa c oficialnan di e prison a bis'e den varios ocasion cu nan lo hib'e un cel cu personanan cu tabata miembro di gang y cu lo completamente destrui su persona. Abrego Garcia a bisa cu el a mira otronan den celnan cercano causa daño na otro y a tende grito di hende durante anochi.

Su condicion a deteriora y el a perde mas di 30 liber den su prome 2 siman na e sitio, el a bisa.

Senador Chris van hollen, un democrata di Maryland, a bishita Abrego Garcia na El Salvador den april. E senador a bisa cu Abrego Garcia a reporta cu el a ser hiba for di e

mega-prison na un centro di detencion cu miho condicionnan.

E administracion di Trump a sigui enfrenta presion y un orden di Corte Supremo pa regresa Garcia Merca. Ora cu e gobierno Mericano a hiba Abrego Garcia back Merca luna pasa, tabata pa e enfrenta cargo di contrabanda di hende na Tennessee.

Procurador General Pam Bondi a bisa na e tempo aki cu Abrego Garcia su regreso ta "con husticia Mericano ta." Sinembargo Abrego Garcia a yama e acusacionnan "imposible" y un intento di hustifica su expulsion eroneo.

Un hues federal di Tennessee a dicidi cu Abrego Garcia ta eligible pa liberacion - bao cierto condicion - mientras e ta warda huicio riba e cargonanc riminal na Tennessee. Sinembargo el a mantene su mes den prison pa awo bao peticion di su propio abogadoonan a causa di miedonan cu e lo ta deporta un biaha mas despues di su liberacion.

Vocero di Departamento di Husticia Chad Gilmartin a conta The Associated Press luna pasa cu e departamento tin intencion di bay huicio cu Agrego Garcia tocante e cargonan di contrabanda prome cu esaki sigui move pa deport'e atrobe.

Por separa, Abogado di Departamento di Husticia Jonathan Guynn a conta hues federal na Maryland luna pasa cu e gobierno Mericano tin plan di deporta Abrego Garcia na un "tercer pais" cu no ta El Salvador. Guynn a bisa cu no tin tempo stipula pa plannan di deportacion. Sinembargo Abrego Garcia su abogadoonan a cita Guynn su comentarionan como un motibo pa tin preocupacion cu e lo keda deporta "inmediatamente."

## Corte di El Salvador ta condena 3 ex oficial militar pa asesinato di reporteronan Hulandes den 1982



**(AP) - 3 ex oficial militar di El Salvador a ser duna sentencia den prison largo diahuebs a causa di e asesinato di 1982 di 4 reportero Hulandes durante e pais su guerra civil.**

Esaki ta nifica cu ex minister di Defensa Gen. Jose Guillermo Garcia, di 91 aña, ex director di tesoreria Col. Francisco Moran di 93 aña y Col. Mario Adalberto Reyes Mena, di 85 aña, probablemente lo fayece den custodia.

Den e sentencia aki, The Associated Press, e corte a impone sentencia cumulativo di 15 aña pa cada victima, cual ta yega te hasta 60 aña. Sinembargo, corte lo sigui e sentencia maximo permiti na e tempo cu e asesinatonan a ser cometi, cual ta di 30 aña.

E corte tambe a ordena President Nayib Bukele, ken ta e comandante hefe di e forsanan arma, pa pidi un disculpa publico na e famia di e victimanan.

Luna pasa, un hurado a condena 3 ex oficial despues di un huicio cu tabata cera pa publico.

Garcia y Moran ta bao guardia di polis na un hospital priva na San Salvador, unda nan lo cumpli nan sentencia bao nan gasto, corte a declara.

Reyes Mena - ken ta ex comandante di ehercito na Chalatenango - ta biba na Merca. Den maart, El Salvador su Corte Supremo a ordena pa cuminsa cu e proceso di extraditacion pa e bay back. "Berdad y husticia a gana riba impunidad y esaki ta un evento his-

torico pa El Salvador," Oscar Perez di Fundacion Comunicandonos, cual ta representa e famianan a comenta.

E reporteronan di television Hulandes - Jan Kuiper, Koos Koster, Hans ter Laag y Joop Willemson - a reuni cu rebeldenan iskiardista y tabatin plan di pasa varios dia tras di e rebeldenan

pa reporta. Sinembargo soldadnan di El Salvador arma cu arma di candela a haci un emboscada na nan y guerilla.

Ta calcula cu a asesina alrededor di 75,000 ciudadano durante El Salvador su guerra civil, mayoria cu sosten di forsanan di seguridad di gobierno Mericano.





# Hues ta rechasa solicitud di sospechoso den asesinato di Tupac Shakur pa un huicio nobo

(AP) - Duane "Keffe D" Davis, ken ta wardando huicio den e asesinato di e icono di rap Tupac Shakur den 1996, a perde un intento pa haya huicio nobo den un caso separa di agresion conecta na un pelea den prison.

E decision aki a yega diaranson despues di un audiencia

tenso na corte di Las Vegas cu a enfatisa e status di perfil halto di e acusado y su huicio binidero den un di hip-hop su crimennan mas confirma.

E huradonan cu a condena Davis di agresion den e pelea den prison tabata riba podium di testigo diaranson. Un pa un, cada un di nan a nenga e acusacionnan di Davis



su yiu homber y un homber cu ta describi su mes como reportero cu nan a tende un di e huradonan papia tocante e caso di agresion durante break prome cu deliberacionnan.

Ambos Davis su yiu homber, Duane Davis Jr., y e reportero Richard Bond, a testigua diaranson tocante tende e hurado su comentario den hang pafo di e sala di corte riba e dia final di e huicio di 2 dia den april.

"E dos testigonan si tin relacion y un preferencia ademas di motibo pa testigua den un cierto manera, sea conscientemente of no," Clark County district su hues Nadia Krall a bisa mientras e tabata describi su decision for di su asiento.

A keda revela diaranson ora cu fiscal Marc DiGiacomo a cuestiona e hombernan por separa cu nan ta considera otro amigo, cu Bond tabata mandando placa na ambos Duane Davis y su yiu homber, y cu Bond a conseha pa nan despedi nan abogado, Carl Arnold. "Bo a yega di tuma les tocante etica di reportero?" DiGiacomo a puntra Bond. Na cual el a contesta, "No, mi no a yega di tuma les tocante etica di reportero."

E pelea aki den december di 2024 den un sala comun a keda capta den video di seguridad. Fiscalnan a bisa cu Davis tabata escolta pa un oficial back na su unidad ora cu e y un otro homber a intercambia palabra y a cuminsa pleita. Arnold a bisa cu el a ser gara inesperadamente y a actua den defensa propio.

DiGiacomo, ken tambe ta persiguiendo Duane Davis den e asesinato di Shakur, a

bisa despues di corte cu e no tabatin comentario. Un vocero pa Arnold su oficina tambe a nenga duna comentario.

Arnold a bisa den corte diaranson cu su cliente no a ricibi un huicio husto den e caso di agresion a causa di e hurado su comentarionan. E hurado mes a nenga esaki varios biaha mientras e tabata riba podium di testigo.

Diaranson su audiencia no tabata e prome biaha cu e credibilidad di esnan cu laso na Davis a ser cuestiona den corte.

Davis, e unico persona cu a yega di acusa den e morto di Shakur, a busca manera di ricibi libertad for di detencion poco despues di su detencion den september di 2023. Sinembargo un hues a rechasa su peticion, bisando cu e ta sospecha un cobertura di e fuente berdadero pa su liberacion bao fianza.

Un ehecutivo di musica ofreciendo pa paga Davis su fianza di 750,000 na e tempo aki a testigua cu el a obtene e placa di manera legal y tabata kier yuda Davis pa motibo cu semper e "tabata un persona monumental den nos comunidad."

Sinembargo hues a bisa cu e tabatin duda edspues di a ricibi 2 carta identico for di un compania di entretenimiento cu ta bisa cu Cash "Wack 100" Jones a transferi e placa como pago pa su trabao. Un carta tabata firma cu un number cu no tin conexion na e compania, e hues a bisa, mientras cu e otro tabatin un number skirbi fout y un adres cu tabata conecta na un consultorio di dokter.

Davis a declara su mes inoecnte na asesinato di prome grado. E ta acusa di orkestra e tiroteo fatal di Shakur casi 30 aña atras na un luz di trafico cerca di Las Vegas Strip.

Fiscalnan ta bisa cu e evidencia contra Davis ta fuerte, incluyendo su propio cuentanan di e tiroteo durante e añanan den entrevista y un memoir di 2019. Su huicio ta den schedule pa februari.

Shakur su fayecimento cu 25 aña di edad a bini despues di e lansamento di su di 4 album, "All Eyez on Me," cual a keda den posicion halto, cu mas o menos 5 miyon copia bendi. Nomina 6 biaha pa un Grammy, Shakur te ainda ta considera grandemente un di e rapper mas versatil y influyente di henter historia.



## Pasta cu berdura

### Ingrediente

1 taki di siboyin  
1 cuchara di Peterselie corta chikito  
100 gram di Coliflor  
100 gram di brocoli  
300 gram di Fettuccini  
100 gram di arveja  
30 gram di manteca  
Albahaca cantidad necesario  
1 bleki crema di lechi

### Preparacion

Cushina e pasta den abundante awa herbe cu salo pa 15 minut.  
Pasa den awa cayente e flor di brocoli y coliflor.  
Cushina den un planchi cu azeta di oleifi y manteca, e siboyin corta chikito, agrega e coliflor, brocoli y arveja.  
Salo y peper  
Añadi e crema y herbe un rato.  
Cola e pasta y mescla cu e saus.  
Añadi peterselie y albahaca. □





# Graduadonan di IPA cla pa nabega pa un futuro briyante

*IPA a honra su graduadonan di aña academico 2024-2025*

Recientemente, Instituto Pedagógico Arubano (IPA), a tene su ceremonia di graduacion di aña academico 2024-2025 cu a hiba e tema Nabega pa un futuro briyante. Cu orguyo, IPA ta anuncia cu awor nos enseñansa ta conta cu un grupo di 13 maestro cu lo reenforza nos educacion na Aruba. E graduadonan tin diferente specialisacion, entre otro, Maestro di Enseñansa Primario, Bachelor Nederlands als Vreemde Taal, Movecion y Salud y Pedagogisch Didactisch Getuigschrift.

E studiantenan cu a gradua den aña academico 2024-2025 ta: Estudio pa Maestro di Enseñansa Primario: Juraiska Croes, Giselle Evertsz, Rosaelina Maduro, Rigella Oduber, Sue-Donna Rombly, Nathaly Tobar. Bachelor Nederlands als Vreemde Taal, Initiële Opleiding: Giselle Geerman. Bachelor Nederlands als Vreemde Taal, Verkort Traject: Jéseña Croes, Gisela Trimon. Movecion y Salud: Josiah Tromp. Cursus Pedagogisch Didactisch Getuigschrift: Sydney Curriel, Gerar Khouri, Raymond Rasmijn.

Alabes e graduadonan di e colaboracion entre Wayne State College y IPA tambe tabata t'ey presente na IPA su graduacion. Un total di 11 profesional den campo di educacion a forma e di dos grupo di Aruba pa sigui e estudio Master of Science in Education (MSE): Curriculum & Instruction - Instructional Leadership di Wayne State College na Nebraska. Aunke cu nan no ta graduado oficial di IPA, IPA ta celebra e momento aki basa riba e colaboracion entre IPA y Wayne State College. E graduadonan ta: Zuleika Arendsz, Jaderick Croes, Xzmyra Croes, Gwenn Davelaar, Jessica Franken, Janirra Kock, Danielle Kole, Richelle Noel, Clarice Ras, Georgino Vrolijk y Milouschka Wernet.

Durante e graduacion, directora general drs. Marilyn Richardson a dirigi palabra na e publico presente, specialmente na e graduadonan. El a inicia su discurso bisando e graduadonan: "E echo cu boso ta aki nan awenochi ta un muestra di poder di perseverancia y dedicacion.



E logro di ricibi un diploma ta nifica cu cada un di boso a sa di supera e retonan cu a presenta durante boso estudio. Cu confiansa boso a tuma e timon y a sa di nabega e oceano di formacion y a yega e destino di bira un maestro di scol of di a amplia boso conocimiento, habilidad y competencia como maestro existente. Definitivamente ta un momento di tira bo anker pa celebra."

Drs. Richardson a menciona cu rol di maestro ta mucho mas cu ofrece un base solido di conocimiento y habilidad. Segun drs. Richardson maestro tin un responsabilidad grandi y un rol clave pa nutri desaroyo social emocional, resiliencia, empatia y importancia di colaboracion, p'asina percura cu nos muchanan

ta haya un base firme, basa riba bator y un cultura di pas y union, pa nan siña aprecia diversidad, tin mente habri y creativo, siña maneha conflicto, confronta reto na un manera positivo y innovativo. Alabes el a menciona cu IPA su fundeshi principal ta pa empodera lifelong learning y cu cada graduado ta IPA su embahador pa logra esaki den nos comunidad.

Na final di su discurso, e directora a expresa su orguyo: "No tin un profesion mas bunita cu esun di un maestro. Cu e profesion aki, boso no ta traha solamente riba boso mes futuro, pero tambe ta guia boso alumnonan, e pasaheronan di boso barco na destinacionnan briyante."

Como presentacion intermedio, tabatin un presentacion teatral prepara pa y dedica na nos graduadonan, titula Abordo e barco di IPA. E presentacion teatral a wordo skirbi y dirigi pa IPA su docente di Drama, Mr. Daylan Krozendijk, y e docentenan cu a actua den e presentacion ta: Dr. Gregory Richardson,

Daylan Krozendijk BSc, Melendy Neuman MSc, drs. Noemy Croes y Maximo Wernet BPE. E presentacion ta trata di un capitan y su matrosnan cu ta prepara pa subi e barco di enseñansa, pa nabega pa un futuro briyante. Prome cu nan sali, e capitan ta motiva su tripulacion cu un speech inspirativo. Durante e biahe, nan ta topa obstaculo relaciona cu enseñansa. Pero cu fe y perseverancia,

e capitan y su matrosnan ta logra yega na nan destinacion final cu exito.

IPA ta desea tur colega nobo un carera fructifero y exitoso. Nos ta spera cu Todopoderoso lo guia y duna boso sabiduria pa eherce e bunita profesion di maestro cu hopi amor y dedicacion. Pabien na tur graduado y un feliz vakantie na tur e maestronan y muchanan di Aruba!

## ANUNCIO

SETAR ta informa cu lo tin trabounan grandi di mantencion riba nos sistema di Mobil. Durante esaki data lo keda traha normal. Solamente clientenan di Mobil Prepaid lo experiencia servicio di yamada y SMS limita.

**Cuminsando diadomingo 6 di juli 2025 pa 10.00 pm te cu dialuna 7 di juli 2025 4.00 am.**

Nos disculpa pa cualkier inconveniencia.





## Aruban Open Championships Artistic Swimming 2025 – Un demostracion di talento, union di ekiponan y excelencia sincronisa

E Federacion di Natacion Arubano (AAF) a organisa cu gran orguyo e Aruban Open Championships Artistic Swimming 2025 weekend pasa na Piscina Olimpico Roly Bisslik na Savaneta. Como e evento nacional mas grandi di natacion artistico di aña, e campeonato a uni tur atleta di natacion artistico di Aruba—for di categori-  
anan di Principiante, 10 & Under, 12 & Under, Hubenil, Junior, Senior te Master—pa competi den diferente categoria y rutina.

E edicion di e Aruban Open Championships e aña aki tabata di un nivel mas halto danki na e participacion di teamnan invita for di Corsou, incluyendo e Seleccion Nacional, Swordfish, y Banda Bou, promoviendo amistad y cooperacion regional den deporte acuatico.

### Momentonan clave di e competencia

E evento a cuminsa diabierna atardi cu rutina di figuras. Diasabra a presenta rutina solo y duet liber. Diadomingo a kiebra cu duet tecnico y evento tecnico di team. E campeonato aki tabata tan-



to un celebracion di logro local como un paso importante pa e atletanan elite di Aruba cu ta preparando pa competencianan internacional cu ta bin.

### Mirando pa dilanti

Den juli 2025, Aruba lo ser representa na e Campeonato Mundial di Deporte Acuatico na Singapur cu di un duet Master. Den augustus 2025, un duet Junior lo representa Aruba na e Weganan Panamericano na Asunción, Paraguay.

“Nos ta sumamente orguyoso cu e rendimiento, crecimiento y spirito di nos atletanan e weekend aki. Nan dedicacion y trabou duro tabata claramente presente,” segun un vocero di Federacion di Natacion Arubano.

E resultado completo di e

competencia ta disponibel awor riba website di AAF: [www.arubaaquatics.org](http://www.arubaaquatics.org)

### E proximo evento: Campeonato Arubano di Swimming 2025!

E celebracion di excelencia acuatico local ta sigui! E weekend aki, di 3 te 6 di juli, e mehor hungadornan di natacion competitivo di Aruba lo bay den e piscina pa e Campeonato Arubano di Swimming 2025. Nos ta invita tur hende pa bin y duna nan apoyo na nos atletanan mientras nan ta hungando pa titulongan y pa e honor di ser nombra campeon di Aruba! Ban yena e tribunan y sostene nos comunidad di natacion!

Pa mas informacion of pa sigui tur cos relaciona cu deporte acuatico, sigui nos riba Facebook of Instagram: Aruba Aquatics Federation.



## Team Snor a rosa Bou Palo di Alto Vista!



Diasabra ultimo, 28 di juni, e centro di pega piedra, e mundialmente famoso Domino Square Garden, un biaha mas tabata e epicentro di otro temblor den mundo di domino! E ekipo “High View”, esta Bou Palo Boys di Alto Vista, a haci su gran debut den un desafio contra e team di Nelson “Snor” Perez, esta Team Snor. Mas cu claro, un y tur cu ta sigui e logronan dje “Max Verstappen” den

domino tabata ansioso pa haya sa con e lo maneha presion di un formacion nobo.

Wel, wel. Atrobe nos tin cu bisa cu Team Snor t’e ekipo cu lo yuda bo haya sa si bo ta cay bou categoria “schoenmaker blijf bij je leest”! Den e caso aki, cos a cuminsa sumamente interesante. Ambos ekipo a habri style di fula tera, un p’ami, un p’abo, kani mi pa mi kani bo, y dado momento wega ta tabla na 8 - 8!

Den tur e fulamento aki Team Snor a pasa un “clean board”, pero di biaha un dje trabuconan di Bou Palo Boys di Alto Vista, un tal “Baal”, ta dicidi di dal “Snor” Perez mes un sapato blanco bek di biaha! Cos ta pinta hot!

Esaki a traha manera un “wake up call” pa Team Snor kendenan ta manera nan ta bisa na Hulanda ta “schakel een tandje bij” y ta bay cu velocidad pa drenta halftime cu score di 11 - 8!



Despues di baha pasa riba e pasapalanan completamente gratis, e segundo tanda ta dal aden y aki ta muestra cu den pauze e ekipo di Snor a manera drenta ‘pitstop’ cambia taira y gearbox completo!

Den di dos tanda miembro nan di Team Snor ta bay off ora “Snor” Perez ta bolbe haya otro sapato blanco! E echo aki a traha manera un paña cora dilanti toro brabo! Vap vap, Team Snor ta ranca sali bay pa 15 - 13. E guynan di Bou

Plao di Alto Vista ta protesta un tiki, pero e mashin brabo di Snor ta bayendo full trot y na final ta Snor Perez mes ta dal e “coup de grâce” y ta gana e ultimo wega pa cera e score cu resultado aplastante di 21 - 13! Bou palo di Alto Vista Boys a keda rosa netchi netchi, no a keda niun nayo! Shonnan, keda pendiente pasobra e temporada 2025 ta mustrandando di bira style di “heat wave”!



## Presidente di Mexico ta spera cu boxdo deporta Chavez Jr. lo cumpli su sentencia na Mexico

(AP) - Presidente di Mexico Claudia Sheinbaum a bisa diabierna cu Mexico anteriormente no a detene boxdo Julio Cesar Chavez Jr. ora a ricibi un orden di detencion den 2023, pa motibo cu e tabata na Merca mas tanto desde e tempo aki.

Sheinbaum a papia un dia despues cu e autoridadnan Mericano a anuncia e boxdo su detencion na California pa motibo cu el a keda den e pais aunke su visa a caduca y pa motibo cu el a gaña den un aplicacion. E tabata bao proceso pa un deportacion rapido, segun e autoridadnan Mericano.

“E speransa ta cu e lo keda deporta y cumpli su sentencia na Mexico,” Sheinbaum a bisa durante su conferencia di prensa diabierna, refiriendo na e cargonan cu Chavez



ta enfrenta pa trafico di arma y droga.

E boxdo di 39 aña, segun su abogado Michael Goldstein, a keda busca diaranson pa un gran cantidad di agente federal mientras e tabata coriendo riba un scooter dilanti e cas unda e ta biba na e bario di Los Angeles yama Studio City, cerca di Hollywood.

E detencion aki a bini dianan despues cu e ex campeon a perde un wega contra influencer cu a converti den boxdo, Jake Paul na Anaheim, California.

Chavez a comparti su tempo entre ambos pais. Oficialnan di Aduana y Inmigracion a detene Chavez pa keda mas di loke su visa di turista a per-



miti, cu cual el a drenta Merca den Augustus di 2023 y a caduca den februari di 2024, U.S Department of Homeland Security a informa.

E agencia tambe a bisa cu Chavez a entrega varios declaracion fraudulentu ora cu el a aplica pa su residencia permanente dia 2 di april den 2024, basa riba su matrimonio

cu un ciudadano Mericano Frida Muñoz. E ta e mama di un nieta di e magnate di cartel di Sinaloa deteni, Joaquín “El Chapo” Guzmán.

Oficialnan di Merca a bisa cu ta sospecha cu e tin laso na e cartel poderoso di Sinaloa, cual ta responsable pa un porcion significativa di Mexico su violencia di droga.

## UEFA ta duna boet na Chelsea y Barcelona pa violacion di reglanan di supervision financiero



(AP) - Chelsea a ricibi un boet di 31 miyon euro pa violacion di reglanan di supervision financiero di UEFA diabierna, yegando un suma record pa un club Europeo castiga den un solo temporada.

Barcelona tambe a ricibi ordo di paga 15 miyon euro pa perdidanan excesivo segun UEFA su evaluacion compleho di cuantanan di club si nan cualifica pa competencianan Europeo, diseña pa promove estabilidad den e industria.

Ambos club a ricibi sancion a causa di nan cuenta financiero pa 2024 y mester paga miles di miyon di euro mas den temporadanan futuro si nan no logra e metanan financiero stipula pa UEFA.

Chelsea a ricibi un boet di 20 miyon euro pa no logra un

balans y otro 11 miyon euro pa gasta mas di un limite di 80% di su ganashi riba asina yama ‘squad-cost’ manera transferencia y salario.

E club di Premier League tabata bao di investigacion pa e benta di dos hotel entre subsidiarionan di Chelsea su compania mayor, Blueco 22 Ltd. Chelsea su propietario desde 2022 ta negociante Mericano Todd Boehly y Clearlake Capital.

Chelsea a consistentemente gasta di manera grandi den e mercado di transferencia den e era di Boehly.

Chelsea su boetnan mas grandi ta match e record di 20 miyon euro den sancion imponi den 2014 contra Manchester City y Paris Saint-Germain di parti di UEFA. Esey ta e prome ronda di castigo den e sistema cu tempo aki tabata

yama Financial Fair Play. Den 2023, durante e prome aña di Boehly su propiedad, Chelsea tambe a paga UEFA 10 miyon euro den boet pa yega acuerdo den irregularidadnan cometi mientras e club tabata pertenece na Roman Abramovich. E magnate a keda obliga di bende e club despues di Rusia su invasion militar contra Ucrania.

Barcelona anteriormente a paga UEFA un boet di 500,000 euro den e caso di 2023 pa ingreso cu no a representa bon. Ambos Chelsea

y La Liga su gñado Barcelona a cualifica pa Champions League proximo temporada cual por genera miyones di euro pa ambos.

Den otro investigacionnan pa cual a yega areglo diabierna, UEFA a ordena Aston Villa paga un total di 11 miyon euro pa gasta den exceso durante un temporada cu el a hunga den Europa su Conference League. Villa a hunga den Champions League e temporada aki.

UEFA a duna boet tambe na

e club Lyon cu tabata den problema financiero, un boet di 12.5 miyon euro, cu boetnan futuro condicional si cumpli cu e metanan.

E club cu ta pertenece na e negociante Mericano John Textor ta luchando cu un caso di apelacion proximo siman contra baha di nivel di Ligue 1 den medio di su problemanan financiero, y por keda exclui for di UEFA for di Europa League e proximo temporada binidero.

### REQUEST FOR INFORMATION

#### Oriëntatie en aanvraag informatie op een e-begrotingssysteem voor Land Aruba

**Uitgevende partij:** Land Aruba, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Minister van Financiën en Cultuur

#### Voornemens voor een e-begrotingssysteem voor Land Aruba

Het Land Aruba is voornemens een nieuw IT-systeem te implementeren die gebruiksvriendelijk, toekomstbestendig en efficiënt is ter ondersteuning van het proces van begrotingsvoorbereiding, -wijzigingen en -verantwoording. Hiervoor zoekt Land een digitale oplossing. De oplossing valt onder beheer van de minister van Financiën en Cultuur, maar zal ook door alle andere ministeries worden gebruikt.

#### Request for Information

Er is een **Request for Information (RFI)** opgesteld om informatie te vergaren over de diensten/producten van verschillende leveranciers, teneinde een idee te krijgen van de mogelijkheden van het product/ de dienst bij verschillende partijen en om inzicht te krijgen in onder meer beschikbare technologieën, kostenindicaties, implementatiemogelijkheden en dienstverlening. De RFI vormt aldus een voorbereidende stap richting een mogelijk inkooptraject. De RFI is uitsluitend bedoeld voor vrijblijvende informatieve en verkennende doeleinden.

Voor meer informatie betreffende de RFI en de indieningsinstructies kunt u terecht op [www.overheid.aw](http://www.overheid.aw) of kunt u deze opvragen via [gabrielle.croes@finance.gov.aw](mailto:gabrielle.croes@finance.gov.aw).



Opinion ta un seccion di **Bon Dia Aruba** specialmente pa brinda oportunidad na lectoran individual pa expone nan opinion. Contenido publica di ningun manera ta refleha opinion di **Bon Dia Aruba** y ta pa responsabilidad exclusivo di e organizacion/individuo cu ta ofrece esaki pa publicacion. **Bon Dia Aruba** ta reserva e derecho di no publica texto ofreci, si esaki segun e medio no ta cuadra cu e normanan di decencia cu nos ta mantene, pa evita contenido cu ta innecesariamente ofensivo. Esaki suheto na evaluacion exclusivo di **Bon Dia Aruba**.

## OPINION



### Funcional o no funcional - esey ta e cuestion

*Un ensayo di Vivienno Frank, Sr.*

**Den e ultimo añanan mi ta tende masha keho tocante nos sistema educacional y esaki a haci mi pone mas atencion n'e critica cu mi ta tende y purba averigua, si e sistema no ta duna e resultado desea, kico a bay robes.**

Aunke mi tin e certificado pedagogico (pedagogisch getuigschrift), nunca mi a herce e profesion di docente. Pero si, mi tabata miembro di un schoolbestuur pa casi dies aña y den e temporada ey mi a profundisa mi mes un poco den nos sistema educacional.

Den combersacionnan mi ta tende y den medionan mi ta lesa critica manera:

“nan a tuma e sistema Hulandes y esey no ta funciona na Aruba”;

“tin hendenan cu a bay studia pedagogia na Hulanda y ora nan a regresa nan a dañá e sistema basico”;

“tin docentenan cu a coy e profesion ey, no pa vocacion, sino pa e bon sistema di salario y e sesenta dianan di vacacion pa aña”;

“gobiernonan cu a negligia den tur sentido nos educacion”;

“kico bo por spera si bo ta haya docentenan, cu mientras nan mester duna les ta laga e studiantenan pinta, basta nan ta keto pa e por studia pa pasa e siguiente tentamen di su estudio di derecho”;

“e sistema no ta funcional, pasobra ora cu e estudiante haya su diploma secundario e no tin un base solido pa funciona den e mundo di trabao si e no ta bay studia”;

y hopi mas.

Mi no tin e detayenan of basenan di tur e criticanan pa mi por duna un opinion personal al tanto. Pero e ultimo, cu e sistema no ta funcional si a capta mi atencion y pone mi haci mi mes e pregunta: “Si e no ta funcional, kico ta e motibo y dicon e sistema MULO (Meer Uitgebreid Lager Onderwijs) si tabata funciona?”

Den mi tempo MULO tabata e nivel mas halto di educacion na Aruba y a tarda te fin dje añanan cincuenta pa trece un HBS (Hogere Burger School). Na 1968 Hulanda a introduci e ley conoci como e

Mammoetwet, cu Antias Hulandes tambe a introduci y pa principio di siglo 21 a keda estructura manera e sistema ta awo. E diferencia mas grandi ta esun entre e dos programan dje examen final. MULO-examen A: Hulandes, Ingles, Spaño, Frances, Aleman (facultativo), algebra, planimetria [meetkunde], fisica, contabilidad [boekhouden], geografia [aardrijkskunde], historia [geschiedenis], calculacion comercial [handelsrekenen], diseño [tekenen] y conocimiento di naturaleza [kennis der natuur/mens-, plant- en dierkunde]. Pa e examen B e candidato por a haya un vrijstelling pa e materianan comercial y conocimiento di naturaleza, pero tabata bini acerca mas materia matematico – algebra, trigonometria, geometria analitico [analytische meetkunde] – y mas fisica, pero tabata tin e exigencia cu no mag haya un onvoldoende pa ningun examenvak, pasobra esey kermen bo a faya (druip) y no tabata existi “compensatiepunten”.

Cada “geslaagde” tabata sali cu un bon paquete di desaroyo general (algemene ontwikkeling). Y cu e paquete ey algun cu tabata tin e manera a bay studia un profesion den estranheria y hopi hobennan a forma un bon carera, sea den comercio, na un banco, na Lago of como empleado publico; historia por certifica esaki.

E cambio grandi a bini cu e Wet op het voortgezet onderwijs [Ley di educacion secundario] di 1963, miho conoci como e Mammoetwet y cu a bini na vigor den tur parti – cu excepcion di Suriname – di Reino Hulandes dia 1 di augustus 1968. Si uno lesa e ley mes o e Memorie van toelichting [Exposicion dje motibonan], e ta mira cu e ley a bini pa legalmente regla e derecho di por crea un scol particular y cu cada comunidad tin e obligacion di habri un scol publico. Pero foi e documentonan aki por mira tambe cu e meta dje ley ta pa duna tur mucha un oportunidad igual, di scol basico te fin di secundario, pa por sigui un estudio pa un carera profesional despues di a caba secundario y no

manera antes cu ta e riconan so por a manda un yiu HBS of gymnasium y despues bay un universidad.

Despues di masha “rommelmento” cu e ley, via cambionan a yega na e sistema, cu su examen final, manera e ta awo.

Si nos wak e curriculum di educacion secundario, nos ta mira cu e alumnonan ta haya un formacion basico y despues den e klasnan superior [kopklassen] nan mester, segun nan talento y kico nan tin pensa di bay studia, scoge un dje cuater profielnan cu e sistema ta ofrece; y eseynan ta:

Natuur en Techniek (NT) [Naturaleza y Tecnica], cu e materianan obligatorio: Hulandes, Ingles, matematica-B, fisica y kimica; y acerca e alumno mester scoge un dje materianan cu ta facultativo, manera desina p'e profiel: e.o. biologia, matematica D, informatica.

Natuur en Gezondheid (NG) [Naturaleza y Salubridad], cu e materianan obligatorio: Ingles, Hulandes, biologia kimica, matematica A of B y acerca un materia for di esnan desina como facultativo p'e profiel aki.

Economie en Maatschappij (MG) [Economia y Sociedad], cu e materianan obligatorio: Hulandes, Ingles, economia, matematica A of B y acerca un materia for di esnan desina como facultativo p'e profiel aki.

Cultuur en Maatschappij (CM) [Cultura y Sociedad], cu e materianan obligatorio: Hulandes, Ingles, matematica-C, historia y acerca dos materia for di esnan desina como facultativo p'e profiel aki, pa e alumno cumpli cu su seis materianan pa examen.

E profielnan aki ta duna e hobennan un scala grandi di profesionnan cu nan lo por bay studia y cu esey den mente uno por bisa cu e sistema, despues cu a experimenta masha cu ne, a haya su proposito funcional pa cua el a wordo desina y esey no ta pa ta atractivo ni pa e alumno, ni pa e docente. Pero ta hende ta traha cu e sistema 'ki y hende ta keda hende. Y si e no ta funcional den nos comunidad, esey ta duna nos un

señal cu cosnan ta bay robes, tanto den e educacion basico como den secundario.

Y esnan robes cu ta bisto y cu mi a averigua of experimenta, ta:

Alumnonan den edificio inadecua pa duna les eyden pa motibo cu gobierno a negligia e mantencion dje edificacionan di scol, tanto di basico como secundario;

Negligencia di material di estudio;

Alumnonan cu ta bay scol mainta sin a haya un bon desayuno, loke ta causa cu nan no por focus y sigui loke e docente ta bisa y ta keda atras compara cu e otro;

Docentenan cu no ta prepara nan materia (les) y no ta splica e materia di un manera cu e alumno ta comprend'e y esey ta causa frustracion den alumno; den alumnonan di scol basico, segun mi a experiencia, eseynan ta e materianan di calculo di fraccion (breuken) y division largo (staartdeling) y den secundario ta e materianan: matematica, fisica y kimica;

E costo halto di schoolgeld cu algun mayornan tin dificultad pa paga y e scol ta nenga e alumno entrada na scol; mescos cu esaki ta e pago pa uniform, loke ta parce mi a bira un negoshi;

Alumnonan cu ta pasa di nivel basico pa secundaria cu un deficiencia di habilidad di lectura (leesvaardigheid);

E oposicion contra e idioma Hulandes cu a y ta wordo stimula door di un gran parti di nos comunidad;

Alumnonan di secundario cu ta scoge un profiel sin ainda tin un plan di ki estudio e ta bay sigui despues cu e gradua y na ultimo momento e ta scoge un estudio;

Studiantenan cu a cuminsa un studia pa un profesion, pero despues di algun aña ta mira cu e profesion pa cua e ta studiando no ta p'e y ta cambia direccion o ta drop out y den e ultimo caso aki ta keda cu un debe (studielening).

Na mi opinion, mi no sa kico otro nan ta opina, ningun di e casonan menciona ta inherente na e sistema cu mi ta haya ya masha practico. Pa kico anto mi ta tende cu e ta faya y no ta funcional? E no ta perfecto, pero lo ta sirbi su



proposito si gobierno, mayornan, docentenan y alumnonan duna tur cooperacion.

E lo tabata perfecto si den e ley tabata para un articulo cu ta obliga gobierno, ya cu nos tin un leerplicht, pa duna vrijstel di schoolgeld pa alumnonan cu ta bini di un famia cu ta biba den of bao dje promedio di existencia (bestaan gemiddelde). Esey lo por kita por lo menos un dje strobacionnan.

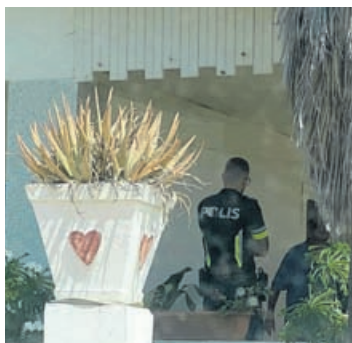
Poco aña pasa mi tabata tin un combersacion cu cuatro alumno di 5de klas vwo en conexion cu un proyecto cu nan tabata ocupa cu ne. Despues di a trata e proyecto a combersa un rato mas tocante nan estudio. Nan tabata parce mi di ta masha inteligente. Riba mi pregunta kico nan ta pensa di studia y na unda, tres a contesta mi cu firmeza unda nan lo bay studia y kico nan profesion lo ta den futuro.

E di cuatro a contesta mi cu un stem vacilando cu e no sa kico e scoge y na unda e kier bay studia. E unico consejo cu mi tabata por dun'e tabata, cu si e tin duda kico e ta bay studia, lo ta bon si e haci un test psicotecnico y wak ki consehonan e ta haya y scoge un estudio, pasobra tempo ta core; e ta jong, pakico perde e oportunidad di cuminsa goza dje bunita bida di un estudiante.

Di nan cuatro regularmente mi ta tende di un con ta bay cu su estudio y no lo sorpresa mi si aki poco aña mas lo e tin su master cu e predicado “Summa cum laude” [Cu honornan di mas halto] riba su bul (diploma universitario di entre otro un Master of doctorandus). E sistema ta funcional, pero ta depende riba hende cu ta uz'e.



## Persona di edad maltrata den Tanki Leendert



Diahuebs atardi a drenta informe di un caso di maltrato na un cas na Tanki Leendert, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un persona di edad a ser maltrata pa un persona, polis a tuma e keho y a nota cu e victima ta herida. Na yegada di e ambulance nan a atend'e y a transport'e pa hospital.

Turista  
riba tour di  
quadracer a cay  
for di e quad  
na momento di  
bira y a resulta  
herida



Diahuebs atardi a drenta informe di un incidente cu hende herida pariba di Kapel Alto Vista, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un incidente cu un turista na momento di tuma un birada durante un trip di tour riba quadracer a tuma e birada y el a sali cay for di e quadracer y a bay cay na un di e bocanan.

Na yegada di e ambulance nan a atend'e y a transport'e pa hospital.

## Chauffeur di U.T.V. a bolter riba e caminda back di Natural Bridge y resulta herida



Diahuebs merdia a drenta informe di un accidente cu hende herida riba e caminda di Natural Bridge, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un chauffeur di un U.T.V. Biniendo bek for di Natural

Bridge riba e caminda a perde control y a bolter.

Na yegada di e ambulance nan a atend'e y a transport'e pa hospital.



## PUBLIC AUCTION

TUESDAY  
SEPTEMBER 9, 2025

On Tuesday, September 9, 2025 at 11 am, at the Chamber of Commerce, Aruba, will be auctioned in public (*executoriale verkoop*) pursuant to art. 3:268 and 3:254 Civil Code of Aruba:

### De La Sallestraat 13

an apartment complex on property land with a measurement of 1.140 m2, situated at De La Sallestraat in Aruba, registered at the Title Registry of Aruba as First Division Section E number 336.

Starting bid: t.b.d.



AUCTION NOTARY: Th.R. JOHNSON

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary Th.R. Johnson.
- Seller has the right to not accept any bid, at its sole discretion.
- The auction may be stopped or postponed at any time.
- Each bidder must submit a bank guarantee and/or letter of credit issued by a bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.
- A signed and dated private bid can be submitted until **August 25, 2025, at 5 PM**. A bidding form can be downloaded on our website.

For more information visit:  
[WWW.JOHNSONNOTARY.COM](http://WWW.JOHNSONNOTARY.COM)



# Trekkingslijst van de Landsloterij

[illegible]

**8ste trekking op 4 juli 2025**  
**Waarvan proces-verbaal was opgemaakt**  
**en ondertekend door V. Haakmat namens de**  
**Directeur van de Gaming Control Board, de**  
**getuigen en de directeur van de Landsloterij**

### 1ste Prijs

|      |      |
|------|------|
| 2077 | 7,50 |
|------|------|

2078 1.000.000

## 2de Prijs

25656                      4,000

**25657            200,000**

### 3de Prijs

|       |       |
|-------|-------|
| 11528 | 2,500 |
|-------|-------|

11529 100 000

**UREN VAN UITBETALING:**

**CURAÇAO :** 8.00 - 15.00 ( maandag t/m vrijdag )  
Tel: 462 4088

Tel: 462-4088

ARUBA

**Oranjestad** : 8.00 - 12.00 en 13.30 - 16.30

**San Nicolas** :

**BONAIRE** : Maandag tot en met vrijdag

8 tot 11 uur voormiddag

1 tot 3 uur namiddag

Tel: (0717) 7047

ST. MAARTEN: 7.15 - 12.30

**drs. A.P.V Guillermo**





Indonesia ta suspende buskeda pa 29 persona desaparecido despues di naufragio di ferry pa motibo di mal visibilidad

(AP) — Autoridadnan di Indonesia a manda barconan di marina y helicop- ter diabierna den un buskeda intensifica pa 29 persona cu ainda ta perdi casi dos dia despues cu un ferry a naufragia cerca di e isla turistico Bali. Pero e buskeda a ser suspendi mas despues pa motibo di mal visibilidad.

Mas di 160 rescatasta, incluyendo polis y soldadnan, ta- bata involucra den e buskeda cu a reanuda despues cu a ser para e anochi anterior pa mo- tibo di mal visibilidad, segun Ribut Eko Suyatno, sub-hefe di e operacionnan di e Agen- cia Nacional di Buskeda y Rescate.



**Condicionnan di mal tempo**  
Tres helicop- ter y un drone termal tabata involucra den e buskeda for di aire riba e Es- trecho di Bali, mientras rond di 20 barco y boto di pesca

tabata mobilisa pa buskeda riba lama, segun Suyatno. El a bisa cu pronosticonan ta predici olanan grandi y awa bruto den e zona di Estrecho di Bali diabierna, y cu al me- nos tres barco di marina mes- ter a ser desplega.



Resultado Sorteo  
Juli 04

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

| DIARIO | KORSOU | SUPER4 | FLAMINGO |
|--------|--------|--------|----------|
| 3180   | 3532   | 9113   | 0607     |
| 5537   | 5454   | SUPER5 | 5818     |
| 5813   | 4593   | -      | 4549     |

MERDIA

ANOCHI

Sorteo # 4670

9922

0751

4442

MULTI-X

X3

BIG 4

Sorteo # 4670

5287

MULTI-X

X2

1OFF

Sorteo # 2726

3921

ZODIAC

Sorteo # 4670

0298

Cancer

LUCKY 3

Sorteo # 1544

937

MULTI-X

X2

Sorteo # 8587

4457

3083

8027

MULTI-X

x2

BIG 4

Sorteo # 7631

1553

MULTI-X

fp

1OFF

Sorteo # 2336

2531

ZODIAC

Sorteo # 6390

5087

Sagitario

LUCKY 3

Sorteo # 1320

252

MULTI-X

x2

Sorteo #

0 x Jackpot

0 x Match 4+

0 x Match 4

0 x Afl. 12,00

Joker

Letter

Proximo Jackpot

200.000,-

Sorteo # 6876

0 x Jackpot

15 x Match 4

297 x Afl. 8,00

Proximo Jackpot

67.000,-

Sorteo # 1781

0 x Jackpot

3 x match 4

11 x Afl. 500,00

273 x Afl. 50,00

358 x Afl. 15,00

Mega Ball

12

Proximo Jackpot

1.000.000,-

Afl. 1.500.000,-

Sorteo #

Sorteo # 188

295315

#VALUE!

Video y potretnan publica pa e agencia a muestra res- catistanan den awa buscando desesperadamente, pero no a haya mas sobreviviente of cadaver pa diabierna anochi.

E buskeda a ser suspendi diabierna anochi pa motibo di mal tempo y mal visibilidad, y segun Suyatno lo reanuda diasabra mainta.

Suyatno a conta periodis- tanan anochi cu visibilidad a baha for di 10 kilometer diahuebs pa apenas tres ki- lometer diabierna pa motibo di mist diki—cual combina cu ola di te 2½ meter (mas cu ocho pia) y bientonan fuerte “tabata strobando nos esfuerso di buskeda durante e di dos dia.”

**Naufragio despues di a sali di Java rumbo Bali**  
E ferry KMP Tunu Pratama Jaya tabata transportando 53 pasajero y 12 miembro di tripulacion ora cu el a nau- fragia casi mey ora despues di a sali for di waf Ketapang na East Java, rumbo na e waf Gilimanuk na Bali, un biahe di mas o menos cinco kilo- meter.

E agencia a publica e nombrenan di 29 sobreviviente y seis persona confirma morto diahuebs anochi. Pero Suyatno despues a ahusta e cantidad di sobreviviente pa 30, despues cu un homber cu tabata reporta perdi a resulta si a bay cas directamente y no a informa autoridadnan te diabierna. Segun e lista di pasajero, 29 persona ainda tabata perdi diabierna anochi.

**Causa ta bou di investiga- cion**  
Autoridadnan di Indone- sia ta investigando e causa di e naufragio. Un grupo di sobreviviente a bisa cu tabatin un leak den e camber di motor di e ferry, cual tabata transportando 22 vehiculo, incluyendo 14 truck.

Pero un sobreviviente yama Bejo Santoso, den un entrev- ista cu Metro TV, ta kere cu e causa tabata olanan grandi y coriente fuerte.

“E olanan grandi a dal e ferry varios biaha, causando e bar- co pa tumba na banda robes ora cu nos tabata mita cam- minda pa Gilimanuk,” segun Santoso, cu tabata biahando su so pa Bali. El a recorda con e trucknan, busnan y otro au- tonan a cay hunto na un ban- da di e ferry, y cu menos di cinco minuut despues e ferry a naufragio.

El a flota mas di seis ora den awa bruto hunto cu tres otro homber, pero un di nan, cu tabata bisa cu e tabata sufri di malesa di pulmon, a muri despues di casi cuatro ora flo- tando, “pa motibo di panico y el a guli hopi awa di lama,” segun Santoso. E grupo di tres a keda cu e cadaver te cu nan a ser salba.





### Cas Di Cultura

Vondellaan 2 Aruba  
297-582-1010

### F A D A

Campanastraat 5 Aruba  
297-583-2999  
297-583-9610

### F A V I

Primavera 233 Aruba  
297-582-5051  
297-582-5222

### F E P O

Engelandstraat 15 Aruba  
297-583-1016  
297-583-6607

### Fundacion Contra Violencia Relacional

Tel: 583-5400

### Fundacion Autismo Aruba

Irenestraat 21 Aruba  
297-588-1179

### Fundacion Pa Nos Muchanan

Cumana 2 Aruba  
297-583-4247

### Fundacion Tel Pa Hubentud

Wilhelminastraat 19  
Aruba  
297-588-6138

### Koningin Wilhelmina Fonds

Spinozastraat 9 Aruba  
297-582-0412

### Mary Joan Foundation

Sabana Blanco 8 Aruba  
297-588-9999

### Rode Kruis Aruba

Pedro Gallegostraat 14  
Tel. 297-582-2219  
Fax 588-3376

### Famia Planea (SBVO)

Avenida Milio J Croes 17  
B Aruba  
297-588-9591  
www.famiaplanea.org  
famiaplanea@hotmail.com

### Stichting Fundacion Guia Mi

George Madurostraat 34  
297-582-0088

### Y M C A

Calbasstraat 1 Aruba  
297-582-3072

### AL-ANON group

Sabana Liber #8, Noord  
(close to the hotels)  
Tel: 736-2952 or  
593-7081



### Dokter na warda

**Oranjestad** **San Nicolas**  
**Hospital** **Imsan**  
7:00 pm / 10:00 pm **24 ora**

### Botica na warda

**Oranjestad:** **San Nicolas:**  
Eagle : Centro Medico:  
Tel. 587 9011 Tel. 584 5794  
**EMERGENCIA** **911**

### POLIS

**Oranjestad** **100**  
**San Nicolas** **104**  
**Santa Cruz** **105**  
**Noord** **107**  
**Tip Line** **11141**  
**Brandweer** **115**  
**Ambulance** **911**  
**Hospital** **527-4000**  
**Imsan** **524-8833**  
**Warda Costa** **913**  
**Seguridad Nacional** **11911**  
**Cruz Cora** **582-2219**

### BOTICA

**Aloe** **584-4606**  
**4 Centro Medico** **584-5794**  
**Central** **585-1965**  
**Dakota** **588-7364**  
**Del Pueblo** **582-1253**  
**Eagle** **587-9011**  
**Kibrahacha** **583-4908**  
**Maria** **585-8145**  
**Di Servicio Noord** **586-4606**  
**Oduber** **582-1780**  
**Paradera** **588-6638**  
**San Lucas** **584-5119**  
**Santa Anna** **586-8181**  
**Santa Cruz** **585-8028**  
**Sero Preto** **584-4833**  
**Trupial** **583-8560**

### UTILIDAD

**Setar** **117**  
**Web** **525-4600**  
**Elmar** **523-7147**

### FUNERARIA

**Aurora** **588-6699**  
**Royal Funeral H.** **586-4444**  
**Ad Patres** **584-2299**  
**Olive Tree** **584-8888**

## Servicio di Taxi

### Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.

Tel: 582 2116 / 582 2010

### Taxi Adres Services (24h)

Tel. 587 5900

### A1 Taxi Services Aruba

Tel: 587-8850

Tel: 280-2828

Whatsapp: 592-7024

## Potretnan di manifestacionnan y celebracionnan ta marca un 4 di juli diferente pa varios Mericano



**(AP) - Dia 4 di Juli ta un celebracion di tur cos cu ta Mericano cu paradanan, barbecue den hardin y un anochi yen di klapchi.**

E Dia di Independencia aki por sinti diferente pa varios Mericano. Den henter e pais, tin manifestacionnan plania contra politicanan di Trump, y den luganan manera Southern California, unda inval di inmigracion a sacudi comunidadnan, algun celebracion di Dia 4 di juli a keda cancela.

Sinembargo mas aleu di e festividadnan y manifestacionnan tin un momento den historia: Dia 4 di juli 1776, Second Continental Congress unanimemente a adopta e declaracion di independencia, unda a declara cu e colonianan lo los for di mando Britanico.



## Pronostico di tempo

### Tempo:

Awe nochi: parcialmente nubia y generalmente seco  
Den marduga y mañan: parcialmente nubia cu un awasero breve

Temperatura maximo 33 grado Celsius  
Temperatura minimo 27 grado Celsius  
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 34 pa 40 grado Celsius  
UV index: 12

Bahada di solo : 7:09 pm  
Subida di solo : 6:18 am

### Biento:

Moderate te basta fuerte for di direccion oost; Forsa 4 te 5 (20 te 39 km/ora, 11 te 21 nudo)  
Den dia fuerte te posiblemente duro den rafaga; Forsa 6 te 7 (40 te 61 km/ora, 22 te 33 nudo)

### Situacion general di tempo:

Humedad persistente den area, lo pone cu de bes en cuando mas nubia lo riba region local y produci algun awasero breve. Un proximo ola tropical ta aproximando parti oost di Caribe y lo pasa den region bay west durante di mañan diamars pa diaranson.

### Condicionnan maritimo/estado di lama:

Na partinan protegi di costa: keto, rond di 1 pia.  
Na partinan zuid: trankil te modera cu olanan di 1 pa 3 pia.  
Na partinan oost te noordwest di costa; modera te localmente poco bruto cu olanan di 4 pa 7 pia, localmente 8 pia.

### Aviso/ alerta:

Un aviso pa boto chikito ta na vigor pa partinan oost, noord te noordwest di area di costa. Cautela mester wordo eherce riba lama habri.





# Aurora

## Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Dios ta mi wardador pues mi no tin falta di nada.

A fayece cristianamente:



**Filibertha Erasmus vuida Tromp**  
Mihor conoci como "Bertha"  
\*04-01-1936 - †04-07-2025

Na number di su:

**Esposo:** † Ricardo (Rigo) Tromp

**Yiunan:**

Siegfried Tromp  
Esther Tromp y Tai Chow  
Corina Tromp  
Natasha Tromp y Keith Refunjol

**Nieto/a nan:** Richard, Shawn, Melanie, Tayenne, Cedric, Thalís, Joshua, Maurits y K-li.

**Mayornan:** †Nini y † Lala Erasmus-Vrolijk

**Rumanan:**

†Aquino y Elisa Erasmus-Martijn  
†Pedro y †Filomena Erasmus-Kock  
Salvador Erasmus  
Altagracia y Mario Willems-Erasmus

**Rumanan di crianza:**

Ina Worsteling- Wernet y familia  
Tico Geerman y familia

**Su sobrinonan:** Esy, Gina, Milca, Gisela, Melitza, Mirto, Dayron, Albert, Safiro, Jerusha, Jermaine, Ebby, Jaimy, Jamil, Gilbert, Naomi.

**Mihor amiga/o nan:**

Colin y Eddie Croes  
Maxi Franken y familia  
Rosa Webb y familia  
Rosa Erasmus y Genevieve Curiel  
Milva Rafael  
Teresita Velasquez  
Charline Croes  
Sharon Barlage Robert  
Carmen Olivieros  
Maria Eugenia Muñoz  
Gwendoline Dijkhoff

**Su ihanan, su comer y compernan, primo y prima nan y demas famia:**

Erasmus, Tromp, Chow, Refunjol, Cabral, Ahlip, Schwengle, Lopez, Vrolijk, Hernandes, Maduro, Martijn, Kock, Willems, Wernet, Croes, Webb, Thiel, Alberts, Koolman, Henriquez, Peña, Boekhoudt, Escalona, Geerman, Dabian, Rosel

**Acto di entiero** lo tuma lugar DIASABRA 05 JULI di 9.00 AM – 11.00 AM na Aurora Funeral Home y despues pa santana na Sabana Basora.

Disculpa nos si den nos tristesa nos por a lubida algun persona of famia.

# Aurora

## Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera mi ta bunita  
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita  
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y  
Laga esakinan termina den tur buniteza.  
**Autor:** Cado Wever.

Cu inmenso dolor den nos curason, nos ta anuncia fayecimento di nos ruman stima:



**Gilbert Isaac Coromito Tromp**  
\*21-06-1953 - †25-06-2025

**Mama:** †Carmen Alicia Tromp-Zavala

**Tata:** †Pedro Tromp

Na number di su:

**Rumannan:**

Madelien  
Alexander y Ivonne  
Jasmine

**Amiganan di cas:**

Nancy Carrion y Greta Arendsz-Petrochi

Primo y primanan, comer y compernan, ihanan, bisiñanan y conocirnan.

Ex coleganan di DIMAS y Concord Hotel

**Su cuidador y ayudante:** Junaica Donata

**Demas famia:**

Tromp, Zavala, Boekhoudt, Maduro, Wever, de Almeida, Kock, Sutherland, Korendijk, de Palm, Antoinette, Croes, Leito, Rodriguez, Koopmans, Chirino.

Ta invita pa **acto di condolencia y entiero** cual lo tuma lugar diasabra 5 di juli 2025 na Aurora Funeral Home di 2or pa 4or di atardi.

Despues lo sali pa Santana Catolico na Playa.

Nos ta pidi nos disculpa si den momento di tristesa nos por a lubida algun persona of familiar.

Nos disculpa cu despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

# Aurora

## Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios,  
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"  
**Salmo 33**

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di:



**Nemencio Clemente Loefstop**  
mihor conoci como "Mencho"  
\*23-01-1955 – † 02-07-2025

Na number di su **casa:**

† Eleanor Frances Loefstop

**Yiunan di criansa:**

Renee Meger y su casa Larry Meger

**Rumanan:**

† Gabriel Loefstop (Gaby)  
† Antonio Loefstop (Tony) y Maria "Conny"  
Cristo Loefstop  
† Nicolas Loefstop (Nico)  
† Diana Loefstop  
† Macario Loopstok

**Subrino:**

Tomas Loefstop y familia

**Subrinanan:**

Anchi Loefstop y familia.  
Anita Loefstop y familia.  
Esmeralda Loopstok y familia.  
Gilma Loopstok-Naar y familia.

**Manera subrinonan:**

Edward Kelly y familia.  
Franklin Kelly y familia.  
Michel Kelly y familia.

Na tur su primonan y primanan y de mas famia nan y ex colega nan di holiday-inn, Talk of the town, La Cabana y su amiganan y amigonan di cas.

**Demas famia:** Loefstop, Youkhana, Loopstok, Chirino, Cristo, Donata, Kelly, Leon, Croes, Donata, Tromp, Lacle, Rozenberg, Lampe, Paesch, Carrasquero, Brete, Boekhoudt, Fabus, Albertus, Dania, Jansen, Bergen, Dijkhoff, Henriquez, Bernabela, Chung.

Su amiganan di Dunkin Donuts Alhambra. Miembro di Iglesia Avivamiento Aruba, Pastora Ruby Franken y henter iglesia cu a sostene nos ruman stima Nemencio.

Ta invita pa **acto di condolencia y despedida** cual lo tuma lugar na Aurora Funeral Home diaranson 9 di juli 2025 di 2or pa 4or di atardi.

Cremacion lo tuma lugar despues den seno familiar.



# Aurora

## Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Dios ta Amor...y Amor ta Dios"  
Maske mi no ta na e mundo aki, tur  
biaha lo mi ta banda di boso Curason,  
Mi por stens di loke Señor ta hasi"  
Salmo 33



### Dr. Roderick "Rory" Gilbert Arends

\*01-08-1939 †30-06-2025

Ex- Director di ATA, ex CEO di AHATA y Vice President di  
ELSKA Foundation

#### Mayornan:

† Dr. Jacob "Coco" Rudolf Arends y  
† Sofia Margarita Maria Arends

**Felismante Casa:** † Lucia Casimira Arends- Krozendijk

**Alegria di Yiu:** Abigael Noelia Sofia Arends

**Sgt. Peppers Compañe:** Dushi Arends

#### Persona di cuida y di cas priva:

Cristina Mateo Ramirez "Cristina"  
Diana Patricia Castaño Osorio "Diana"  
Luz Marina Moreno Cantillo "Luz Perdomo"  
Abigael N.S. Arends "Mi Yui"

#### Divorcio di mama di su yuinan:

† Orquidea Maria "Tonia" Villasmil y familia

#### Yuinan:

† Roderick "Rorito" G. Arends Jr.  
**na Naples, Florida, USA:**  
Edith "Tita" Arends (†-Simon)  
Joalis Arends (- Brokke)

#### Nieto(a)nan :

Justin Brokke y familia  
Kaihle Brokke y familia  
Tahnyshah "Tahny" Simon y Familia  
Taickie Simon y Familia

**Ruman:** † Jacob "Ru" Rudolf Arends y familia

#### Subrino:

Jacob "Ruudje" Rudolf Arends Jr. y familia  
Rusette Arends y familia

#### Amigo Manera Ruman:

† Candido "Cobito" Jacobo Angela y familia  
Eduardo de Kort y familia

Subrino(a)nan, Swa y cuñanan, Primo(a)nan, amigo y  
conocirnan, bisiñanan

**Demas famia na Aruba y afo:** Arends, de Veer, Raven,  
Dubero, Martinez, Danies, Nicolaas, Croes, Hintz, Oduber,  
Maduro, Thiel, Rasmijn, Villasmil, Krozendijk, Laclé,  
Bruin, Henriquez, Martinez, Nucete, Tromp, Rico, Hooker,  
Giel, Harms, Vela Delgado, Fowler, Richardson, Nisbet,  
Werleman, Kock, Brown, Vargas Sanchez, van der Veen,  
Quant, Maynard, van der Ree, Eman, Aguirre Giol, Daantje,  
van den Bosch, Zapata Gómez, Montilla Mavares, Geraci,  
Bikker, Heronimo, Frigerio, Pietersz, Leon, Theysen, Bruges,  
Bedoya Giraldo, Garcia, Bislik, Piedrahita Garcia, Muñiz  
Lopez, Yarzagaray, Diaz, Muñoz Navarro, Vrolijk, Paris,  
Vingal, Ruiz, Muyale, Hassell, Quigley, Meyers, Yegüez  
Gomez, Weaver, Mansur, Marugg, van Gulick, Tavera  
Rodriguez, de Cuba, Agudelo, Mathilda, Colina, de Windt,  
Urueta Arias, de Haseth, Kelly, Pabón Cantillo, Ruta,

Ceremonia na Misa pa e duna honor y cumpli cu su promesa.  
Ta invita pa **acto di despedida** cu lo tuma lugar dia 10 di Juli  
2025 na Misa San Francisco di Asis na Oranjestad di 2or pa  
4or di merdia.

Ceremonia Protocolar pa gradici pa a traha pa Aruba y  
mundo. **Condolencia** lo tuma lugar na Aurora Funeral  
Home dia 11 di Juli 2025 na Aurora Funeral Home di 6'or di  
atardi pa 9'or di anochi.

Ceremonia Ultimo Descanso pa e reuni cu su famia den  
su Gloria. **Acto di entierro** lo tuma lugar cu su grupo di  
famia, amistadnan y ex coleganan di ATA, AHATA, ELSKA  
Foundation, dia 12 di Juli 2025 di 9or di mainta pa 12or di  
Merdia y lo bai pa Santana Catolico na Oranjestad.

Despues di entierro no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Nos desculpa si den nos tristesa nos por a lubida cualquier  
persona.

# Aurora

## Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Drenta su portanan cu gradicimento,  
drenta su tempel cu cantica di alabansa,  
glorific'e, bendiciona su Number.  
Salmo 100:4

Cu dolor na nos curason, nos ta participa  
fayecimento di nos ser stima:



### Amelia Gavidia Christiaans

Cariñosamente yama "Chichi/Dudu"  
\*20-03-1941 - †30-06-2025

Acto di entierro lo wordo anuncia despues

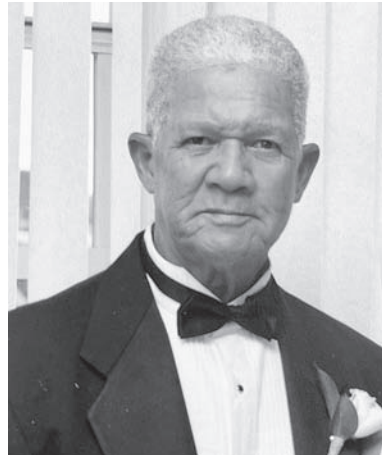
# Aurora

## Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Señor ta husto y E ta gusta un conducta cu ta  
husto.Hende sincero lo mira su cara"  
Ps 11:7

Cu dolor na nos curason, nos ta participa  
fayecimento di:



### Sr. Wilfrid A. Vivo

Cariñosamente yama "Vivo"  
\*24-12-1936 - †02-07-2025

Famia ta invita pa acto di entierro cu lo tuma  
lugar na Aurora Funeral Home dialuna 7 di  
Juli 2025 di 2or pa 4or di atardi. Despues lo  
sali pa Santana Central Sabana Basora.

# Aurora

## Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cercano está Jehová a los quebrantados de  
corazón; Y salva a los contritos de espíritu.  
Salmo 34:18

La familia y amigos anuncia el sensible  
fallecimiento de nuestra querida:



### Rosangelika Cespedes

\*19-11-1993 †01-07-2025

Invitamos a la ceremonia de despedida que  
sera realizado el lunes 07 de Julio 2025 de 7  
pm a 9 pm en Aurora Funeral Home.

# Aurora

## Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Bendicion y bondad di Señor ta compañami  
tur dia di mi bida, lo mi biba den cas di  
Señor henter mi bida largo.

Cu dolor na nos curason,  
Nos ta participa fayecimento di nos ser  
stima:



### Yvan Ferdinand Boekhoudt

Cariñosamente yama "Bud Spenser,  
Sinterklaas, Bam Bam"  
\*29-12-1958 - †01-07-2025

Acto di entierro lo wordo anuncia despues.



## Hamas ta bisa cu a duna contesta 'positivo' pa e propuesta mas recien pa algo al fuego na Gaza

(AP) — Hamas a bisa ayera cu a duna un contesta 'positivo' pa e propuesta mas recien pa un alto al fuego na Gaza, pero a bisa cu mas negociacion ta necesario tocante implementacion. No tabata cla si e declaracion di Hamas ta nifica cu a acepta e propuesta di presidente Mericano, Donald Trump pa un alto al fuego di 60 dia.

Hamas ta buscando garantia cu e tregua oficial lo conduci na un fin total di e guerra, awo casi 21 luna bieu. Trump a pushando pa yega na un acuerdo, y prome minister Israeli, Benjamin Netanyahu ta programa pa bishita Cas Blanco otro siman pa discuti un acuerdo.

Trump a bisa diamars cu Israel a bay di acuerdo cu ter-

minonan pa un alto al fuego di 60 dia na Gaza, durante cual Merca lo "traha cu tur partido pa caba e guerra." El a urgi Hamas pa acepta e acuerdo prome cu condicionnan empeora. Den su declaracion diabierna laat, Hamas a bisa cu "a entrega un contesta positivo" na mediadornan Egipcio y Qatar.

A bisa cu ta "completamente prepara pa drenta inmediatamente den un ronda di negociacion tocante e mecanismo pa implementa e marco aki." No a elabora riba kico mester resolve den implementacion.

Un oficial di Hamas a bis cu e alto al fuego por cuminsa ya caba otro siman, pero a bisa cu prome mester negocia con hopi prisionero Palestino lo keda libera a cambio di cada rehen Israeli libera, y pa spe-

cifica e cantidad di ayudo cu ta bay drenta Gaza durante e tregua. Hamas a bisa cu kier pa ayudo yega den cantidadnan mas grandi mediante Nacionnan Uni y otro agencia humanitario.

E oficial tambe a bisa cu negociacionnan lo cuminsa for di prome dia di e tregua tocante un acuerdo permanente di alto al fuego y e retiro completo di trupa Israeli for di Gaza, a cambio di liberacion di e resto di e rehennan. El a bisa cu Trump a garantis cu lo extende e tregua despues di 60 dia si ta necesario pa e negociacionnan ey por resulta den un acuerdo. No tin confirmacion di Merca cu a duna un garantia asina.

Rondanan anterior di negociacion a fracasa pa motibo di exigencia di Hamas pa ga-



rantia cu negociacionnan adicional lo resulta den fin di e guerra, mientras Netanyahu a insisti cu Israel lo reanuda e bataya pa segura e destruccion di e grupo militar.

"Nos ta bay wak kico ta pasa. Nos ta bay sa durante proximo 24 ora," Trump a bisa reporteronan riba Air Force

One diahuebs laat, contestando si Hamas a bay di acuerdo cu e marco mas recien pa un alto al fuego.

E guerra a cuminsa na momento cu militantenan di Hamas a ataca sur di Israel, matando 1,200 persona y secuestrando alrededor di 250 rehen.

## Welga di controlador di trafico aereo Frances ta causa atraso y cancelacion di vuelo

(AP) — Un welga di controlador di trafico aereo Frances exigiendo miho condicion laboral a trece caos den peak di temporada di biahe di berano na Europa, despues cu alrededor di 40 porciento di vuelo for di y pa Paris a keda cancela ayera.

Interupcion a cuminsa afecta aeropueronan na Francia diahuebs. Esaki a intensifica diabierna mientras e autoridatnan nacional di aviacion civil a pidi aerolineanan pa cancela 40 porciento di vuelo na aeropuertonan Charles de Gaulle, Orly y Beauvais sirbiendo Paris, mita di vuelo pa Nice y 30 porciento div uelo na Marseille, Lyon y otro ciudad.

A pesar di cancelacion preventivo, e autoridad a adverti den un declaracion cu "interupcion y retraso largo ta spera na tur aeropuerto Frances."

Borchinan di salida di aeropuertonan na Paris tabata muestra un lista largo di atraso y cancelacion pa destinacionnan na Francia, Europa, Nort Africa y mas leu.

Ryanair tabata entre e aerolineanan cu a anuncia interupcionnan amplio, bisando den un declaracion cu a cancela mas di 400 vuelo afectando 70mil pasajero. E compania a bisa cu e welga ta afecta tur su vuelonan riba espacio aereo Frances como tambe trafico pa y for di aeropuertonan Frances, y a urgi Union Europeo pa reforma regla di trafico aereo.

Un di e dos sindicato liderando e welga, UNSA-ICNA, a bisa den un declaracion cu no tin suficiente empleado pa handle aumento di biahe aereo y cu inflacion ta cortando den nan salario. E sindicatonan tambe ta protestando medidanan nobo di reforma destina pa monitorea nan trabao mas di cerca, impulsa pa un casi-accidente na aeropuerto di Bordeaux.

Minister di Transporte, Philippe Tabarot a referi na e exigencianan di e sindicato — y nan decision pa bay den welga net ora scol Frances ta cera pa berano y hopi famia ta bayendo cu vakantie — como "inacceptable."







# AIRCO WEEKEND EVENT

## JULY 4<sup>TH</sup> - JULY 5<sup>TH</sup>

Air Condition Units  
**starting at**  
AWG. **849**

**TCL GREE Carrier Panasonic**

**LIVE AT THE PERFECT DEGREE!**

**amc unicon** **BUY NOW PAY US LATER**

569-2407 AMC EAGLE MEGASTORE  
568-9070 AMC SAN NICOLAAS

HORARIO: 9AM - 6PM  
DIALUNA PA DIASABRA

## Homber di Corea di Nort ta crusa frontera fuertemente defendi pa yega Corea di Sur

(AP) — Un homber no-identifica di Corea di Nort a crusa e frontera terrestre fuertemente defendi cu ta separa e dos Coreanan y ta actualmente den custodia di Corea di Sur, segun e ehercito Sur Coreano dia-bierna.

Segun e Hunta di Hefenan di Personal na Corea di Sur, e ehercito a identifica y persigui e persona cerca di seccion central-oeste di e liña di demarcacion militar, y a realiza un “operacion di guia”

prome cu e persona a ser deteni diahuebs anochi.

Nan a bisa cu autoridadnan ta planea pa investiga e crusada di frontera, pero no a duna informacion inmediato si nan ta considera e incidente como un intento di desercion.

E Hunta di Hefenan a bisa tambe cu nan a informa e Comando di Nacionnan Uni (UN) lidera pa Merca tocante e incidente, y cu nan no a detecta señalnan inmediato di actividad militar agresivo

for di Corea di Nort. Segun e Hunta, un team militar di Corea di Sur a acerca e homber di Corea di Nort cu no tabatin arma despues cu nan a detecta su presencia. Despues cu nan a identifica nan mes como soldadnan Sur Coreano, nan a guia e homber sali fo’i e Zona Demilitarisa (DMZ) yena di mina cu ta dividi e dos Coreanan.

E tensionnan riba e frontera a aumenta durante e ultimo lunanan, ora cu e dos Coreanan a bolbe intercambia tacti-

canan di guerra psicologico di estilo Guerra Frio. Corea di Nort a manda miles di globonan yena cu sushi pa Corea di Sur, mientras cu Corea di Sur a zona propaganda anti-Pyongyang via speakernan.

Desde cu e presidente liberal nobo di Corea di Sur, Lee Jae Myung, a tuma oficina luna pasa, el a purba pa restaura confianza cu Corea di Nort. El a para e transmisionnan via speakernan riba e linea frontal, y ta trahando pa prohibi activistanan di manda globonan cu pamfletanan di propaganda pa e otro banda di e frontera.

Na april, soldadnan di Corea di Sur a los tiro di advertencia pa rechasa rond di 10 soldad di Corea di Nort cu a crusa temporalmente e liña di demarcacion militar. E ehercito di Sur a bisa cu e soldadnan a bolbe pa e teritorio Nortero sin incidente y cu Corea di Nort no a lansa contra atake.

Na juni aña pasa, soldadnan di Corea di Nort a crusa e

frontera tres biaha, loke a causa Corea di Sur pa los tiro di advertencia. Expertonan a sugeri cu e crusadanan tabata posiblemente accidental, mientras soldadnan di Nort tabata instalando barenan anti-tanki, plantando minanan y trahando riba otro tareanan pa fortifica defensa fronteriso, durante un momento di tensionnan eleva entre e dos Coreanan.

E diplomacia entre e Coreanan separa a keda para desde e dialogonan tocante desnuclearisacion entre Washington y Pyongyang a collapse den 2019. Esaki a motiva lider di Corea di Nort, Kim Jong Un, pa accelera e expansion di su programa nuclear militar y menasa cu conflicto nuclear contra Washington y Seoul. E gobierno anterior di Corea di Sur, cual tabata conservador, a responde reforsando su ehercicionan militar conhunto cu Merca y Hapon, loke Corea di Nort a condena como “ensayo pa invasion.”







## **Mike Eman: Nieuwe kandidaat gezocht voor zevende minister van AVP-FUTURO**

*Pagina 3*

## **Klimaatverandering kan de veiligheid van Aruba in gevaar brengen**



*Pagina 2*

## **Stichting Parkietenbos roept nieuwe regering op tot actie**



*Pagina 4*



## Klimaatverandering versnelt en veroorzaakt extreme weersveranderingen

# Klimaatverandering kan de veiligheid van Aruba in gevaar brengen

Een van de meest besproken onderwerpen in recente tijden is klimaatverandering en de effecten die we hiervan waarnemen. Uiteraard is het Caribisch gebied en zijn eilanden daarop geen uitzondering. Met hogere temperaturen en andere duidelijke weersverschijnselen, worden we geconfronteerd met signalen dat ons klimaat daadwerkelijk verandert.

Vooral in dit seizoen — het orkaanseizoen — is er veel aandacht voor het weer en de verwachtingen ervan, met meer diepgang en detail dan gebruikelijk. Niet alleen vanwege de hevige regenval die het met zich meebrengt, maar ook vanwege de toegenomen kans op de vorming van tropische stormen, orkanen en andere systemen.

We merken steeds vaker dat deze veranderingen zwaarder wegen, nu het weer extremer en moeilijker te voorspellen of anticiperen wordt. Enerzijds omdat natuurverschijnselen altijd onverwachts en plotseling kunnen veranderen, maar anderzijds omdat klimaatverandering deze weersextremen nog intenser maakt. Daardoor neemt ook de kans op abrupte en extreme weersveranderingen toe. Deze combinatie kan grote problemen en zelfs catastrofes veroorzaken in landen of regio's waar dit eerder zelden of nooit voorkwam.

### Wat is de "Hurricane Belt"?

Een term die we vaak horen tijdens het orkaanseizoen is de zogenaamde "Hurricane Belt". Om in eenvoudige termen te begrijpen wat de hurricane belt precies inhoudt, kunnen we het Caribisch gebied voorstellen als een mooie ketting van eilanden in de oceaan, waarbij de hurricane belt het



uitdagende sieraad vormt.

Deze "belt" is een gebied met een hogere kans op het ontwikkelen van orkanen. Meestal strekt dit zich uit van de Atlantische Oceaan tot aan de Caribische Zee. Het is een regio waar tropische stormen en orkanen zich vaak vormen, vooral tussen juni en november — het officiële orkaanseizoen.

Deze stormen kunnen variëren in ernst en zelfs unieke eigenschappen hebben. Over het algemeen zijn orkanen echter extreme weersystemen die gepaard gaan met hevige wind, stortregen en stormvloed, waardoor goede voorbereiding cruciaal is. Daarom is bewustwording en voorbereiding in deze periode van levensbelang. Eilanden die normaal gesproken binnen deze belt vallen, zijn onder andere de Bahama's, Cuba, Haïti en de Dominicaanse Republiek, Jamaica, Puerto Rico, Grenada en anderen. Niet alle eilanden vallen echter binnen deze zone. Aruba, Curaçao en Bonaire liggen doorgaans buiten het belangrijkste stormgebied en hebben daardoor een lagere kans op zware effecten tijdens het orkaanseizoen.

### Klimaatverandering maakt Aruba kwetsbaarder

Hier willen we extra nadruk op leggen. De eilanden buiten de hurricane belt worden vaak als relatief veilig beschouwd. We nemen hier graag een soort 'schuilplaats' onder tijdens het orkaanseizoen, met vooral verwachtingen van wat regen en wind.

Toch merken experts dat klimaatverandering dit beeld snel aan het veranderen is. Terwijl het klimaat verandert, beïnvloedt dit wereldwijd het extreme weer: hittegolven die records breken, hevige regen, zware overstromingen, extreme droogte, natuurbranden en meer. Volgens het rapport van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) uit 2021 heeft de door mensen veroorzaakte toename van broeikasgassen geleid tot meer en hevigere extreme weersverschijnselen. NASA's satellietmissies, waaronder het aankomende Earth System Observatory, leveren cruciale data om extreme weersverschijnselen te monitoren en erop te reageren. Deze data helpt om de bewijzen en signalen van klimaatverandering vast te leggen.

### Uitbreiding van de hurricane belt

Er zijn aanwijzingen dat het gebied met een verhoogde kans op orkanen — de hurricane belt — zich uitbreidt. Dit komt doordat klimaatverandering zorgt voor een opeenstapeling van broeikasgassen in de atmosfeer, wat op zijn beurt de oceanen opwarmt — de geboortegrond van tropische stormen, cyclonen en orkanen. Recente ontwikkelingen suggereren niet alleen dat orkanen extremer worden, maar ook dat

bijvoorbeeld, had dit gevaarlijk kunnen zijn voor zowel deelnemers als publiek.

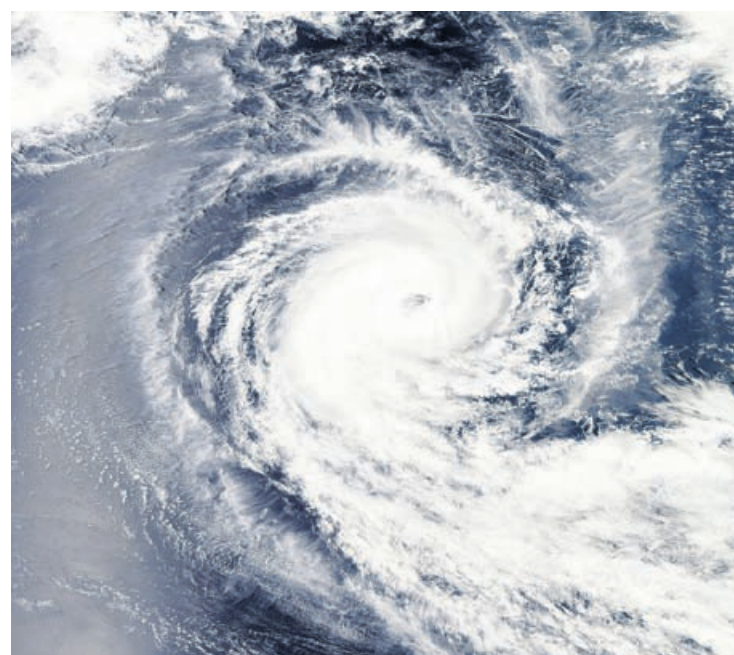
### Wat betekent dit voor Aruba?

Als de huidige trend van klimaatverandering zich voortzet, en als experts gelijk hebben dat de hurricane belt zich uitbreidt, dan betekent dit dat de 'veiligheid' van eilanden buiten deze zone — zoals Aruba — niet langer gegarandeerd is.

Aruba ligt dicht bij de evenaar en viel daarom tot nu toe buiten het belangrijkste orkaangebied, wat betekent dat de kans op orkanen altijd vrij klein was. Maar als de hurricane belt zich daadwerkelijk uitbreidt, zoals de signalen aangeven, dan wordt de kans groter dat orkanen zich dicht bij Aruba gaan vormen. Uiteindelijk kan Aruba zelfs binnen de belt vallen en blootstaan aan dezelfde risico's als andere eilanden in het gebied.

De effecten van klimaatverandering worden steeds zichtbaarder en vergroten de noodzaak om effectieve, grootschalige maatregelen te nemen om klimaatverandering tegen te gaan en onze bijdrage daaraan te verminderen. Het is belangrijk om bewust en geïnformeerd te blijven over hoe onze levensstijl hieraan bijdraagt en welke veranderingen we wel kunnen maken om onze impact te verkleinen.

Naast individuele actie is het ook essentieel om binnen onze gemeenschap actie te ondernemen en verantwoordelijke autoriteiten verantwoordelijk te houden voor de bescherming van onze natuur en ons eiland. Alleen op die manier kunnen we samen zowel ons eiland als onze planeet beschermen.





Mike Eman:

## Nieuwe kandidaat gezocht voor zevende minister van AVP-FUTURO

### "Voorlopig" nog geen definitieve opvolger

**Premier Mike Eman, na een audiëntie bij de Gouverneur van Aruba, bekend dat hij uiteindelijk heeft besloten om een andere kandidaat voor te dragen als minister ter vervanging van de heer Mike de Meza. Het betreft de zevende minister in het kabinet AVP-FUTURO, die verantwoordelijk zal zijn voor de portefeuille Infrastructuur, Energie en Telecommunicatie.**

In maart dit jaar trad het kabinet AVP-FUTURO aan als nieuwe regering van Aruba, met slechts zes ministers in plaats van de beoogde zeven. Dit kwam doordat de kandidaat-minister voor Infrastructuur, Energie en Telecommunicatie — zittend parlementariër van de AVP, de heer Mike de Meza — de screening niet had doorstaan. Specifiek ging het om het onderdeel van de screening dat betrekking heeft op zijn fiscale gedrag.

Op het moment dat duidelijk werd dat de heer De Meza de screening niet had gehaald, vanwege een lopend onderzoek door de Belastingdienst (DIMP), besloot formateur en premier Eman de portefeuille voorlopig onder te brengen bij minister van Justitie, Integratie en Openbaar Vervoer, de heer Arthur Dowers. Dit gebeurde terwijl men probeerde

de situatie rond De Meza alsnog “op te lossen”, in de hoop dat er een nieuwe verklaring van DIMP zou volgen waarin werd bevestigd dat zijn fiscale gedrag in orde was, zodat hij alsnog minister kon worden. Dat is echter niet gebeurd.

In de tussentijd heeft DIMP een strafklacht ingediend tegen De Meza en is het Openbaar Ministerie een onderzoek gestart — waardoor hij definitief ongeschikt is geworden voor een ministerspost.

Na drie maanden heeft premier Eman nu bevestigd aan de lokale pers dat er een nieuwe kandidaat gezocht wordt voor de portefeuille die oorspronkelijk aan De Meza was toebedeeld: Infrastructuur, Energie en Telecommunicatie. Wie die nieuwe kandidaat zou kunnen zijn, is nog niet bekendgemaakt. Volgens Eman is er nog geen definitieve beslissing genomen. Zijn woordkeuze liet bovendien ruimte voor interpretatie, aangezien hij aangaf dat De Meza “voorlopig” wordt vervangen — wat de mogelijkheid openlaat dat deze later alsnog als minister wordt aangesteld.

In zijn toelichting aan de lokale pers voor het kantoor van de Gouverneur zei premier Eman: “Minister Dowers houdt zich nu bezig

met deze zaken, maar het is duidelijk dat De Meza belangrijke inhoudelijke kennis zou hebben ingebracht.” Eman voegde eraan toe dat De Meza, ondanks dat hij geen minister is, wel “ideeën” aan minister Dowers heeft doorgegeven.

Hij stelde: “Er is voortdurend overleg geweest met De Meza over wat er moet gebeuren op de gebieden waar hij veel extra werk heeft verricht, en minister Dowers staat in contact met hem over de ideeën die hij heeft met betrekking tot de verschillende portefeuilles. Nu we toe zijn aan de volgende stap om deze vacature in te vullen, zijn we het pad aan het bewandelen richting een invulling.”

#### Tijdelijke vervanging?

Wat bijzonder opviel, is dat de premier leek te suggereren dat er nog steeds een kans bestaat dat De Meza minister zou kunnen worden. Dit omdat hij sprak over het benoemen van een andere persoon “voorlopig”.

“In deze fase bevinden we ons in het proces — ik heb een gesprek gehad met De Meza, en ook hij begrijpt dat we het punt hebben bereikt waarop we op zoek moeten naar een andere kandidaat, voorlopig in elk geval — en de partij zal intern evalueren wat de beste beslissing



is. We hebben daar nog geen definitief besluit over genomen. Dat betekent dat er veel gespeculeerd zal worden, maar tot nu toe is er geen finale beslissing gevallen.”

## Hoe ‘tijdelijk’ zal de... ‘Tijdelijk’ benoemde minister zijn...?

Eindelijk is er enige helderheid in de kwestie over de nog ontbrekende minister, die alsmat niet voorgedragen kon worden. De premier heeft na een bezoek aan de Gouverneur verklaard dat, gezien de onmogelijkheid om - voorlopig - de kandidaat te benoemen die de voorkeur had binnen de partij, gekozen wordt voor het selecteren van een andere kandidaat, in afwachting van de beëindiging van het onderzoekstraject waarin de voorkeurskandidaat verwikkeld is, met de hoop dat deze kandidaat alsnog kan worden voorgedragen. Dit uiteraard ook met de hoop dat in de afwikkeling van dit nieuwe screeningsproces geen kink in de kabel komt. Maar, juist vanwege de mogelijk maandenlange procedure van evaluatie van deze nieuwe kandidaat, is het niet daarom dat men de vorm kent van de onderlinge vervanging door ministers, om óf de oorspronkelijke voordracht te doen, óf de andere kandidaat te ‘screenen’ en definitief voor hem/haar te kiezen? Wat zit hier nog meer achter?

Is het nu zo dat de aangekondigde optie een nieuwe situatie schept? Is de vorm van een soort ‘minister a.i.’ (ad interim), die van meet af aan wordt aangekondigd als de verantwoordelijke bewindspersoon voor een bepaalde tijd, tot het aantreden van de definitieve, werkelijk gewenste minister, een noviteit of gangbare praktijk? Hier zijn twee aspecten belangrijk; een is de wettelijke kant van de zaak en het tweede betreft hoe binnen de politiek tegen de zaak wordt aangekeken.

Het wettelijke aspect: de benoeming van een minister, of men de persoon het

label opklapt van ‘tijdelijk’, verandert niets in de legale status ervan. Hij/zij is minister met alle daaraan verbonden verantwoordelijkheden en bevoegdheden, zoals in de Staatsregeling aangegeven. De benoeming brengt ons niet in een speciale categorie van ‘tijdelijke’ bewindslieden, maar de persoon zal vanaf dag één volledig minister zijn voor de beoogde regeerperiode. De Staatsregeling kent geen ‘waarnemende’, ‘ad interim’, ‘plaatsvervangende’ of welke andere formulering ook voor het ministerschap. De wijze waarop de tijdelijke vervanging plaatsvindt is de huidige, namelijk waarbij de ene minister de andere, afwezige, collega vervangt en tijdelijk diens ministeriële verantwoordelijkheden voor zijn/haar rekening neemt. Dit geschiedt zo, juist omdat de vervanger ook minister is. Er kan geen tijdelijke vervanging worden geregeld buiten de ministerraad.

De kwestie van het ‘tijdelijke’ karakter kan dus wel een aangelegenheid zijn van een politiek akkoord waarin, zoals we in dit geval kunnen begrijpen uit de verklaring van de premier, het politieke akkoord zou zijn tussen de interne krachten van de partij. Kan dat? Jazeker, intern kan men welk akkoord ook aangaan, maar dat akkoord zal nooit vermelding krijgen in een benoemingsdocument; degene die wordt benoemd is gewoon minister, punt uit. Terzijde zij vermeld dat ook in dit geval een nieuw screeningsproces begint, hetgeen enige tijd kan gaan kosten, afhankelijk van die evaluatie op zich. Laten we verder even er vanuit gaan dat het Openbaar Ministerie een jaar nodig heeft om het strafrechtelijk onderzoek

af te ronden en, in het meest positieve geval, tot het besluit komt dat er geen dagvaarding komt. Op dat moment komt de vraag naar voren of men dan de inmiddels benoemde minister gaat verzoeken/eisen, om ontslag te nemen. Hier kan men dan twee problemen verwachten, bijvoorbeeld dat de ‘tijdelijke’ minister zo ‘tijdloos’ goed werk aan het verrichten is dat binnen de partij en wellicht zelfs daarbuiten de druk ontstaat om de persoon te laten zitten waar hij/zij zit. Dit levert dan weer spanningen op met de aanhang van genoemde oorspronkelijke kandidaat. Een uitdaging voor de betrokken partij om dit te zijner tijd op te lossen, tenzij de benoemde tijdelijke minister zich aan zijn/haar woord houdt en aftreedt. Anders wordt een ontslag via een motie van afkeuring weer een weinig benijdenswaardig alternatief.

Een volgende interessante vraag: wie wil op deze wijze, op basis van een politiek akkoord om te zijner tijd terug te treden, tijdelijk het ministersambt bekleden? Men zou denken dat nogal wat mensen, politici maar ook anderen, geïnteresseerd zouden zijn, zelfs als het een tijdelijke job betreft. Men kan achteraf terugzien op het hebben bekleed van een prestigieus ambt, goed voor de voortzetting van welke carrière ook. Bovendien bestaat nog altijd de mogelijkheid dat het niet gaat om een tijdelijke baan, als het onderzoek wél zou leiden tot een strafzaak. Een andere interpretatie kan zijn dat de reden om voor deze optie te kiezen ingegeven is door de overweging dat men niet kan uitsluiten dat de voordracht van de oorspronkelijke kandidaat een nogal onwaarschijnlijke

mogelijkheid zou blijken. Maar dit zal men dan niet publiekelijk te kennen geven.

Intussen is de crisissituatie binnen de partij ook wat geluwd. We kunnen ons nog herinneren dat niet zo lang geleden het gerucht de ronde deed dat twee andere parlementariërs mogelijk zich bij de kandidaat zouden voegen in een gezamenlijke uittreding en tot de oppositie zouden gaan behoren. Wij hebben dit verhaal nooit geloofd en wel om goede redenen. Stel je eens die situatie voor: je zit net een paar maanden in de volksvertegenwoordiging, na alle moeite van de verkiezingscampagne en nu, wat is het vooruitzicht? De partij verlaten, wetende dat de val van de regering automatisch zal leiden tot vervroegde verkiezingen, binnen drie maanden nog wel? Je zou niet eens tijd hebben om naar de notaris te stappen om een nieuwe partij op te richten en bij een andere partij gaan ‘shoppen’ is ook geen optie, lijkt ons. Onze indruk is dat de gemoederen dus behoorlijk gekalmeerd zijn en dat, ‘worst case scenario’, de kandidaat alleen de partij verlaat, ‘if ever’. Een andere persoon tot minister benoemen betekent gewoon dat hij/zij voor 100% minister is, geen vervanger voor bepaalde tijd. Dat is de beslissing die de premier genomen zou hebben in het gesprek met de Gouverneur. Laten we dus even aankijken hoe ‘tijdelijk’ de nieuwe minister zal blijken te zijn. Het lijkt ons namelijk zeer onwaarschijnlijk dat de Gouverneur in het – immer vertrouwelijke – onderhoud te horen zou hebben gekregen dat het om een ‘tijdelijke’ benoeming ging...



## Vertrouwen is van essentieel belang...Nu en in de toekomst...

**Sinds begin dit jaar zijn we getuige van de veranderingen op wereldniveau die met een indrukwekkende snelheid plaatsvinden. Relaties van vertrouwen en samenwerking die wel tachtig jaar teruggaan zijn in een tijdsbestek van enkele maanden verzeekt en een groot wantrouwen tussen partners op economisch en militair gebied is daarvoor in de plaats gekomen. Dit alles met wellicht voor altijd het verlies van vertrouwen tussen deze bondgenoten. Onze aandacht hier geldt in het bijzonder de relatie tussen Canada en de Verenigde Staten, waarin laatstgenoemde een economische oorlog is begonnen met de burens en de rest van de wereld.**

Hetgeen dus wellicht voor altijd is veranderd is het vertrouwen dat ook niet zomaar terug zal komen en dat om een simpele reden: de politieke structuur van de VS staat een bijna onbeperkte presidentiële macht toe, hetgeen ertoe heeft geleid dat de huidige president kon beginnen aan het uitvoeren van zijn dreigementen tegen vriend en vijand, wat zelfs uitmondde in het dreigen met agressie en annexering tegen landen zoals Canada en Denemarken, die geacht worden bondgenoten te zijn. Dat is even van een ander niveau dan het dreigen met economische maatregelen. Er zijn voorlopig geen tekenen van enige matiging in de houding van de Trump-regering. Dit betekent dat hetgeen deze regering in vier jaar kan verstieren een eventuele opvolging door een andersgezinde regering moeilijk altemaal kan herstellen. Dit ook omdat

in de daaropvolgende vier jaren deze regering kan terugkeren naar het Witte Huis, als het al niet meteen in 2028 gewoon blijft zitten. Voorlopig heeft dan geen enkel akkoord enige waarde als een regering niet van zins is basisregels van internationaal recht te respecteren, niet eens de verdragen die men zelf heeft ondertekend, laat staan andere die eerdere regeringen hebben ondertekend.

Dit schept een sfeer waarin het sluiten van akkoorden weinig zinvol lijkt want het vertrouwen dat men die akkoorden zal respecteren is er gewoon niet. In die zin is het absurd te noemen dat de VS-regering bilaterale akkoorden wil afsluiten met andere landen, terwijl hun woord nog maar net tot de deur van de conferentiezaal reikt waar men het akkoord heeft ondertekend. Dit uiteraard afhankelijk van hoe de grote leider die nacht heeft geslapen, of juist niet, en men dus weer van opinie verandert en met iets heel anders op de proppen komt.

Een dergelijke situatie kan uiteraard niet zonder gevolgen blijven. In plaats van dat andere ontwikkelde landen, zoals die verenigd in de G7, individueel de VS benaderden om de gunsten van de Amerikaanse president af te kopen, begonnen zij allemaal de samenwerking te zoeken met gelijkgestemden, waarbij men het vertrouwen had dat wederzijds men akkoorden gestand zou doen. Deze ontwikkeling heeft tot gevolg gehad dat deze landen meer zicht hebben gekregen op hun economische vooruitzichten, ook als compensatie voor het verlies van hun economische relatie met de VS.

In het geval van Canada heeft dit geleid tot strategische maatregelen ter bescherming van hun belangen, zo ver mogelijk verwijderd van hun economische relatie met de VS, die tot op heden wel de meest innige banden in de meeste sectoren inhoudt. De gevolgen zijn ook voor de Amerikaanse economie, zoals in de agrarische sector waar ettelijke contracten dat het land had voor de export van landbouwproducten in Canadese handen belandden. Dit niet omdat Canada goedkoper was maar, belangrijk, meer te vertrouwen is, op tijd levert, met oog voor de vereiste kwaliteit voor wat betreft het gebruik of juist niet van bepaalde pesticiden, kunststof en genetisch gemanipuleerd materiaal. En zonder politieke spelletjes van hun regering die bij wijze van spreken de dag tevoren maatregelen via social media afkondigt. Canada en heel wat andere landen accepteren niet zomaar dit soort bijna piraatachtige wilsoplegging in hun economische relaties, zeker niet als men ook nog over alternatieven beschikt.

In weinig tijd zijn dus de politiek-economische perspectieven wereldwijd behoorlijk veranderd. Terwijl de regering-Trump dacht dat regeringen op hun knieën naar het Witte Huis zouden komen om gunstige deals af te sluiten, was het tegendeel het geval. De meeste landen zijn op zoek naar handel elders, naargelang men dat kan. Dat alleen al heeft nogal wat effect op de Amerikaanse economie, die nu laat zien dat de veelgenoemde 'autarchie' van de Amerikaanse economie niet meer was dan een mooie droom, die wellicht binnenkort een complete nachtmerrie

zal blijken. De landbouw in dit land worstelt nu met oogsten die op het veld blijven staan, zonder de handen die, met of zonder verblijfspapieren, nodig zijn om de oogst binnen te halen. Intussen verdwijnen de exportcontracten en worden die afgesloten met landen als Canada en Brazilië, die wel op tijd leveren en dat zonder problemen aan de grens met autoriteiten, die regels aanpassen naargelang de president goed heeft geslapen, of juist niet. Zoals eerder gezegd gaat het in veel economische transacties niet alleen om de prijs, maar vooral ook om het vertrouwen dat de handelspartner het akkoord nakomt. De VS zit nu in de categorie die dat niet meer pleegt te doen.

Deze ontwikkelingen scheppen ook een nieuwe realiteit voor ons eiland, hoewel het langer kan duren voordat de gevolgen daarvan zichtbaar zullen zijn, negatieve maar wellicht ook positieve. De innigere samenwerking tussen Canada en de Europese Unie kan leiden tot meer samenwerking tussen de gebieden met Europese banden in het Caribisch gebied en Canada. Als Caribisch land behoren wij tot die groep, maar wel met de realiteit dat onze belangrijkste economische banden met de 'bully' zijn die voorlopig het hele schoolplein terroriseert. Voorzichtig handelen en plannen voor het ergste scenario lijkt nu uiterst belangrijk. Maar voor de toekomst is het plannen met degenen die men werkelijk kan vertrouwen, uiterst essentieel. Zeker als een autoritair regime in de Verenigde Staten een meer permanente realiteit blijkt te zijn.

### *Giftige en stinkende lucht teistert woonwijken*

## Stichting Parkietenbos roept nieuwe regering op tot actie

**De overlast van stank en giftige lucht in de wijken Simeon Antonio, Parkietenbos en Mahuma is de afgelopen dagen toegenomen. Het gaat hierbij om kwalijke geuren en toxische dampen afkomstig van Ser'i Teishi, Barcadera en de stortplaats bij Parkietenbos.**

Stichting Parkietenbos laat weten dat zij tijdens de formatieperiode van de nieuwe regering met beide formateurs hebben gesproken. Tijdens deze bijeenkomsten hebben zij een rapport overhandigd dat is opgesteld door een onafhankelijke expert. Dit rapport brengt alle zorgen van de bewoners van de getroffen wijken in kaart.

De vorige regering, onder leiding van minister Ursell Arends, heeft geen duurzame of structurele oplossing weten te realiseren voor het afvalbeheer op Aruba. De klachten van bewoners werden her-

haaldelijk genegeerd, terwijl het afvalverwerkende bedrijf dat in opdracht van de overheid opereert, gewoon doorging met het dumpen van afval op

Ser'i Teishi — met alle gevolgen van dien.

De stank verspreidt zich met de wind uit alle richtingen,

waardoor de woonwijken aan alle kanten worden getroffen. In deze periode van het orkaanseizoen, waarin de wind vaak wegvalt, trekt de stank de woonwijken binnen en dringt door tot in woningen, kantoren en hotels in de omgeving. De Stichting Parkietenbos stelt dat de regering hiermee het fundamentele recht op schone lucht schendt en dat dit niet langer getolereerd kan worden. De voorzitter van de stichting, de heer Aldrich Croes, herinnert eraan dat er twee jaar geleden nog een crisissvergadering plaatsvond met de overheidsstaf, waarbij alle overheidsdiensten een presentatie kregen over de ernst van de situatie.

Omwonenden deelden toen met alle aanwezigen hoezeer zij lijden onder de kwalijke lucht, afkomstig uit drie richtingen: Ser'i Teishi, Barcadera en de vuilstort van Parkietenbos. Als gevolg hiervan heeft de stichting een onafhankelijke expert

ingeschakeld om een rapport op te stellen over deze kritieke situatie.

Het rapport werd recentelijk overhandigd aan de formateurs en de huidige minister-president. De stichting wacht nu op een officiële vergadering en daadwerkelijke actie van de nieuwe regering.

Wie vandaag de dag of in de komende dagen door de genoemde wijken rijdt, zal de stank zelf kunnen ruiken en begrijpen wat de bewoners dagelijks moeten doorstaan. Het aantal gevallen van kanker in deze wijken is alarmerend hoog; recentelijk verloor zelfs een bestuurslid van de stichting zijn vader aan longkanker, vermoedelijk als gevolg van langdurige blootstelling aan de giftige lucht uit Ser'i Teishi.

De gemeenschap roept om hulp. De Stichting Parkietenbos vraagt de nieuwe regering met klem om in actie te komen.





## Colegio Arubano: oude problemen... *En nog steeds geen adequaat leiderschap...*

**Colegio Arubano, de Arubaanse Havo/Vwo school, is weer terug in een situatie die te vergelijken is met de conflictrijke periode van zo'n vijf jaar geleden. Dat leidde toen tot diverse wijzigingen in de leiding van de school, zowel in het rectoraat als in het bestuur van de stichting die de school aanstuurt. De problemen van die duistere periode zijn kennelijk terug, met ernstige gevolgen voor de sfeer waarin docenten en leerlingen moeten proberen te doen wat ze moeten doen.**

We hebben als medium een aanzienlijk aantal verslagen en opinies over die periode die een goed inzicht geven in die gebeurtenissen, ook die van de periode 2020-2022, die te vergelijken zijn met die van vandaag, die alweer hebben geleid tot een onacceptabele situatie voor de school. Een van de eerste problemen die te herkennen zijn is de slechte sfeer tussen de directe schoolleiding, belast met de dagelijkse gang van zaken, en het stichtingsbestuur. We zien alweer dezelfde kritiek opkomen op met name het autoritaire gedrag van de voorzitter van de stichting, die teveel betrokken zou zijn bij de dagelijkse leiding van de school. We kunnen misschien het stichtingsbestuur het voordeel van de twijfel van de twijfel geven om nog hun standpunt te geven, maar in ieder geval was dit een van de belangrijke wortels van het conflict toen en die geleid hebben tot drastische wijzigingen in het bestuur van de stichting. Niet alleen kwam er een totale vervanging

van de leden van het stichtingsbestuur, maar ook een wijziging in de entiteiten die de bevoegdheid hadden om leden aan te wijzen voor het bestuur. Het is de Rooms-katholieke Kerk, die sinds 2013 één enkele vertegenwoordiger telde in het bestuur, die in staat werd gesteld om hierin een compleet overheersende positie in te gaan nemen. We moeten tot op heden toe nog steeds een fatsoenlijke uitleg krijgen van hoe dat heeft kunnen plaatsvinden, zeker in het geval van zo'n belangrijke onderwijsinstelling, die sinds de start begin jaren 60 van de vorige eeuw gebaseerd was op de vrije toegang voor 'alle gezindten', zoals de slogan van de stichting zelf luidde. Degenen die dachten dat het een goed idee zou zijn om de actie van die overname uit te voeren om de school zodoende terug te brengen onder klerikale vleugels om zo vrede te brengen, kwamen compleet bedrogen uit. Dezelfde problemen van autoritair gedrag kwamen weer de kop opsteken. En dat terwijl het bestuur de eerstgeroepene is om een sfeer van rust te garanderen waarin een goede samenwerking kan gedijen. Kennelijk kwamen de door de nieuwe leiding gekozen kaders niet met een visie en filosofie die de school zouden nodig had. Voor alle duidelijkheid: dit heeft o.i. niet te maken met het religieuze karakter van de organisatie; er zijn wereldwijd genoeg onderwijsinstellingen met een religieuze achtergrond te vinden die goed werk verrichten in het leiden van het onderwijsproces dat aan hen toevertrouwd is. Dat zien wij niet als een probleem. Het probleem

is wel dat opnieuw mensen worden geselecteerd om de zaak te leiden die niet over de capaciteiten beschikken om een hedendaagse instelling voor voortgezet onderwijs te leiden.

En hier gaat het dan exact om de vrees die wij geuit hebben begin 2022, na de drastische bestuursveranderingen die toen plaatsvonden. Onze 'Editorial' van 22 januari 2022: "Hoe dan ook, zelfs als degenen die verantwoordelijk zijn voor het ideologische beleid van de stichting vinden dat hun religieuze stroming de belangrijkste is, dan nog heeft men de verantwoordelijkheid om goed onderwijs te leveren aan alle studenten, ongeacht hun religieuze achtergrond. En dit doende is het onmogelijk niet te onderkennen dat in meer dan zes decennia de school met de gemeenschap verder is ontwikkeld en vraagt om oplossingen voor de problemen van vandaag, op een passende wijze voor vandaag. En de wijze die zich de afgelopen tijd heeft gemanifesteerd van de zijde van het bestuur van de stichting is veeleer een houding van "we hebben aan niemand rekenschap af te leggen". Wij denken dat dit de belangrijkste fout is, want in dit moderne tijdperk is het onmogelijk om een organisatie van deze omvang goed te besturen, met tientallen docenten en meer dan duizend studenten en hun ouders, zonder hen hierbij te betrekken."

In ieder geval kan nu in 2025 worden geconstateerd dat de school geen vooruitgang boekt in de verbetering van de leiding, nogmaals, ongeacht diens

ideologische karakter. Een school is in 2025 een plaats om opvoeding te verschaffen, niet uitsluitend onderwijs, waarbij de prioriteit moet liggen bij de belangen van leerlingen, docenten en ouders, mede in acht genomen het algemeen belang. Het belangrijkste probleem is het effect van dit alles op de studenten, met als bezwarende factor dat hun resultaten al decennialang niet om over naar huis te schrijven zijn. Dit raakt in de eerste plaats het leven van die studenten bij het voortzetten van hun studie in het buitenland, waarbij gebrekkige kennis van de taal waarin zij hun studie moeten gaan volgen een enorme barrière opwerpt.

En aangezien we het toch al hebben over gebrekkige leiding is het goed te constateren dat jammer genoeg de school hierin geen uitzondering is op ons eiland. Het is een chronisch probleem in onze overheid en zelfs ook in de gemeenschap. En het is niet zomaar een kwestie van het bekritisseren van de mensen die geroepen zijn of zich geroepen voelen om leiding te geven; niet in alle opzichten in ieder geval. In onze kleine gemeenschap met een hoge organisatiegraad zoals we die kennen is het van belang een grote inspanning te verrichten om een zeker minimum te kunnen opbouwen aan acceptabel leiderschap, in alle sectoren en lagen. We kunnen niet doorgaan met het draaien van een zo ontwikkeld land, met de selectie van leiders die, enkele gunstige uitzonderingen daargelaten, van een te primitief niveau zijn. 'Good governance' is echt niet uitsluitend een slogan voor de overheid...

## Arubaan benoemd tot Gouverneur van Curaçao



**Deze week heeft de demissionaire regering van Nederland bekendgemaakt dat de Ministerraad de benoeming van de heer Maurits de Kort tot Gouverneur van Curaçao heeft goedgekeurd. De Kort, geboren op Aruba, wordt de opvolger van de huidige Gouverneur, Hare Excellentie mevrouw Lucille George-Wout, van wie de tweede ambtstermijn afloopt op 4 november. De benoeming van de heer De Kort geldt voor een periode van zes jaar en gaat in op 4 november 2025.**

De 51-jarige Maurits de Kort is momenteel president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba — een functie die hij sinds 2022 vervult. Daarvoor was hij tussen 2017 en 2022 lid van het bestuur van het Hof als vicepresident van de vestigingen op Curaçao en Bonaire.

Zijn carrière begon hij als advocaat bij advocatenkantoren op Curaçao, Sint Maarten en Aruba, en sinds 2011 is hij rechter. Hij studeerde onder meer aan de Universiteit van Leiden en de Universiteit van Londen. Gedurende zijn loopbaan heeft hij diverse bestuurlijke functies bekleed binnen culturele en maatschappelijke organisaties op Curaçao en Sint Maarten.

Als Gouverneur van Curaçao zal Zijne Excellentie De Kort de Koning vertegenwoordigen. In die hoedanigheid is hij het hoofd van de regering van Curaçao, terwijl de ministers verantwoording afleggen aan het Parlement van Curaçao voor het handelen van de



Gouverneur. In zijn rol als rijksorgaan vertegenwoordigt de Gouverneur ook de Nederlandse regering.



*Aruparking introduceert nieuw operationeel systeem*

## Kenteken wordt binnenkort gebruikt om parkeerkosten te betalen

**Deze week gaf minister van Justitie, Integratie en Openbaar Vervoer, Arthur Dowers, tijdens een persconferentie een update over de werking van Aruparking, in het kader van hun 10-jarig bestaan.**

Minister Dowers legde uit dat Aruparking destijds op initiatief van de regering werd opgericht, in een periode dat hij zelf minister van Justitie was binnen de Raad van Ministers. De bedoeling was om via dit bedrijf het parkeren in het stadscentrum toegankelijker te maken voor de hele gemeenschap.

Hij vervolgde dat Aruparking in de afgelopen tien jaar verschillende obstakels is tegengekomen. Nu het bedrijf een decennium bestaat, is het volgens hem noodzakelijk dat de overheid een analyse uitvoert om te kijken hoe de processen verbeterd kunnen worden.

De minister benadrukte dat de drukte in het centrum toeneemt, en dat er verschillende projecten lopen om meer mensen naar het centrum te trekken. Dat betekent dat er een moment komt waarop meer mensen in het centrum gaan wonen, meer mensen het centrum zullen bezoeken, en dat er dus gereguleerd moet worden hoe de beschikbare ruimte wordt gebruikt. "Als we dat niet doen, zullen er problemen en confrontaties ontstaan tussen mensen binnen de gemeenschap — en dat moeten we koste wat het kost



voorkomen," aldus Dowers.

De minister gaf aan dat de regering nu inspanningen levert om het project alsnog de inhoud te geven die het oorspronkelijk had moeten hebben. In het verleden werd het project onder tijdsdruk gelanceerd, zo gaf hij aan, maar inmiddels is men bezig met het evalueren van alle processen, waarna nieuwe procedures aan de gemeenschap zullen worden gepresenteerd.

Minister Dowers richtte zich met een waarschuwing tot de hele gemeenschap. Hij benadrukte dat hoewel Aruparking een tijdlang geen controles en wielklemmen uitvoerde, de politie nu — na overleg — op zal treden tegen mensen die zich niet houden aan de regels voor het gebruik van de

ruimtes in bepaalde delen van de stad.

Hij gaf aan dat er weliswaar genoeg parkeerplaatsen zijn, maar dat er ook veel plekken zijn waar parkeren verboden is — bijvoorbeeld op voetpaden of op plekken die om veiligheidsredenen vrij moeten blijven. Toch worden daar regelmatig auto's geparkeerd. "Als hulpdiensten zoals brandweer of ambulance snel op bepaalde plekken moeten komen, wordt dat onmogelijk gemaakt. Dat soort situaties zal komende weken worden aangepakt, los van Aruparking," aldus de minister.

### Nieuwe richting voor Aruparking

De manager van Aruparking, Channela Maldonado, legde uit dat het bedrijf in 2015 van

start ging met een eenvoudige doelstelling: orde creëren in Oranjestad, zorgen voor toegankelijkheid en bijdragen aan een betere verkeersstroom in de stad.

Zij gaf aan dat Aruparking in de afgelopen tien jaar innovatief is geweest. In het begin kon er alleen met florin worden betaald, maar tegenwoordig kan men ook betalen met bankkaart of via de app pay.aw — iets dat veel klanten al doen. "Aruparking bevindt zich in een nieuwe overgangsfase waarin we meer flexibiliteit willen bieden aan gebruikers," aldus Maldonado.

Een vertegenwoordiger van Aruparking kondigde aan dat het bedrijf binnenkort zijn operationele systeem zal veranderen. Momenteel werkt het systeem zo dat je betaalt

voor de specifieke parkeerplek (parkeervak), met gebruik van de letter en het nummer ervan.

Binnenkort wordt dit vervangen door een systeem waarbij gebruikers het kenteken van hun voertuig moeten invoeren. In plaats van het invoeren van het parkeervaknummer, zal men dus het kenteken van het voertuig invullen bij de betaalautomaat. Hierdoor kan de gebruiker vrij parkeren binnen elk wit parkeervak in Oranjestad, zolang dit binnen de betaalde tijd valt. "Op deze manier probeert Aruparking de waarde van haar dienst voor het Arubaanse volk te maximaliseren," aldus de vertegenwoordiger.

Ook het controlewerk zal enigszins veranderen. De controleurs krijgen handscanners waarmee ze de kentekens van geparkeerde auto's kunnen scannen om te controleren of er betaald is.

"Deze inspanningen en controles worden uitgevoerd om de orde in Oranjestad op het gebied van parkeren te handhaven," benadrukte hij.

Hij voegde eraan toe dat om deze veranderingen te kunnen doorvoeren, ook de wet aangepast en bekrachtigd moet worden.

### 10-jarig jubileumcampagne

In verband met het 10-jarig jubileum op 3 september aanstaande, lanceert Aruparking een campagne om waardering en dankbaarheid te tonen aan het Arubaanse volk. De vertegenwoordiger lichtte toe dat er prijzen te winnen zijn voor gebruikers van Aruparking, en dat iedereen op drie manieren kan deelnemen:

Via de automaat: Door te betalen voor parkeren in een wit parkeervak in Oranjestad via een van de parkeerautomaten. Op de uitgeprinte bon schrijft men naam en telefoonnummer, en levert deze in bij het kantoor van Aruparking.

Via de app pay.aw: Wie betaalt via de app neemt automatisch deel aan de campagne.

Voor gebruikers met een parkeervergunning: Ook zij kunnen deelnemen, mits hun betalingen up-to-date zijn.

Winnaars worden aan het einde van juli en augustus bekendgemaakt. Op 3 september sluit de campagne en worden de laatste winnaars bekendgemaakt.





# Arrestatie wegens oplichting en witwassen in verband met illegale school

In het kader van een lopend strafrechtelijk onderzoek heeft het Afpakteam deze week een persoon aangehouden op verdenking van oplichting en witwassen. Tijdens de actie werden administratieve documenten en gegevensdragers in beslag genomen.

Volgens een persbericht van het Openbaar Ministerie (OM) richt het onderzoek zich op onregelmatigheden rondom de oprichting van een particuliere school op Aruba, genaamd Nederlands Onderwijs Aruba (NOA). Voor deze school is



nooit een officiële vergunning aangevraagd om onderwijs aan te bieden. Toch werd op een website en een Facebookpagina aangekondigd dat de school zou starten in het schooljaar 2025-2026. Geïnteresseerden konden zich via een formulier op de website inschrijven.

Er wordt een oproep gedaan aan personen die hun kinderen bij deze school hebben ingeschreven en/of inschrijfgeld hebben betaald, om zich bij de politie te melden. U kunt hiervoor contact opnemen via telefoonnummer 527-3158.

## Reactie van het Korps Politie Aruba: “De wet geldt voor iedereen”

**Deze week heeft de korpschef van het Korps Politie Aruba, de heer Ramon Arnhem, via een persverklaring gereageerd op een publicatie op een lokale nieuwssite. Volgens de verklaring zijn de “feiten in het betreffende artikel gebaseerd op speculatie en sensatie.”**

Het artikel — gepubliceerd als opiniestuk door een redacteur — betrof een kritische beschouwing van de prestaties van korpschef Arnhem en zijn functioneren. Daarbij werden echter enkele ernstige beschuldigingen geuit, zonder dat er enig bewijs werd gepresenteerd.

Volgens de publicatie zou in mei 2024 een huiszoeking hebben plaatsgevonden bij een politieagent met de achternaam D. en in de woning van een ex-politicus die momenteel ook werkzaam is in de publieke sector. Tijdens deze huiszoeking zou volgens het artikel een drugslaboratorium zijn aangetroffen. In plaats van deze agent te straffen, zou hij volgens het artikel in juni 2024 zelfs zijn “beloofd” met een nieuwe functie.

Opvallend aan de publicatie waren vooral de beschuldigingen met een ondertoon van

xenofobie en racisme.

Een groot deel van het artikel ging in op de afkomst van de genoemde personen, waarbij werd gesuggereerd dat deze afkomst iets te maken zou hebben met strafbare gedragingen of het toedekken daarvan. Er werd met name kritiek geuit op korpschef Arnhem, die ervan werd beschuldigd “een kind van het land” een functie te hebben ontnomen. Deze opmerkingen veroorzaakten veel verontwaardiging, zeker gezien het multiculturele karakter van Aruba, waar mensen van verschillende nationaliteiten en culturen sinds het begin samenwerken aan de welvaart van het land.

### Officiële reactie van korpschef Arnhem

Vanwege de ernst van de beschuldigingen voelde het Korps zich genoodzaakt te reageren en duidelijkheid te verschaffen.

“Als korpschef van het Korps Politie Aruba voel ik mij verplicht te reageren op de publicatie van het nieuwsmidium, geplaatst op 30 juni op sociale media,” verklaarde korpschef Arnhem. “Niet alleen strookt het artikel niet met de waarheid, het is bovendien suggestief en gebaseerd op een eenzijdige

analyse.”

In de verklaring wijst de politie erop dat de beschuldigingen in het artikel — waaronder het toedekken van strafbare feiten, het achterhouden van informatie en het belonen van medewerkers met discutabel gedrag — volledig ongegrond zijn.

“De gepresenteerde feiten zijn gebaseerd op speculatie en sensatie,” aldus Arnhem.

Het KPA verduidelijkt dat in elk geval waarin sprake is van een vermoeden van een strafbaar feit, een intern onderzoek wordt ingesteld. Op basis van dit onderzoek werd in dit geval geconcludeerd dat er geen verdere aanleiding was tot vervolging. De feiten en het onderzoek zijn vastgelegd in een proces-verbaal en vervolgens overgedragen aan het Openbaar Ministerie. Het resultaat kwam niet snel tot stand, maar was het gevolg van een zorgvuldig proces dat in overeenstemming is met wettelijke en organisatorische normen.

Wat bijzonder zorgwekkend is, is dat in het artikel zelfs onware informatie werd verspreid over een overleden persoon, waarbij werd gesuggereerd dat gegevens zijn achtergehouden. Dergelijke insinuaties zijn niet alleen onjuist maar ook schadelijk, aldus het Korps, en getuigen van een ernstig gebrek aan respect voor correcte berichtgeving.

“Wat mij persoonlijk raakt,” aldus korpschef Arnhem, “is dat in het artikel wordt verwezen naar het feit dat ik een functie bekleed als iemand die géén kind van het land is. Mijn afkomst wordt gepre-



senteerd als mogelijke reden waarom ik in het voordeel van bepaalde personen zou handelen. Dergelijke insinuaties zijn niet alleen onwaar maar ook discriminerend. Ze dragen bij aan het criminaliseren van personen op basis van afkomst en zaaien wantrouwen jegens mensen zonder Arubaanse achtergrond in sleutelposities.”

“Ik benadruk: de wet geldt voor iedereen.”

Geen enkele medewerker van het KPA, ongeacht afkomst of functie, wordt beschermd tegen of bevoordeeld door de wet. Integriteit wordt niet bepaald door geboortegrond, maar door daden.

“Als korpschef heb ik groot respect voor de persvrijheid. Kritische journalistiek is essentieel voor een goed functionerende rechtsstaat. Maar met die vrijheid komt ook verantwoordelijkheid.

Eenzijdige informatie, onvolledige analyses en het verspreiden van vermoedens die

niet stroken met de waarheid, ondermijnen het vertrouwen in zowel de media als het publiek,” aldus Arnhem.

“Desondanks blijft het Korps Politie Aruba zich inzetten voor transparantie, integriteit en rechtvaardigheid. Wij roepen de media op om in de toekomst zorgvuldig, respectvol en op basis van feiten te blijven berichten, in het belang van de samenleving,” besluit de korpschef.

### Rectificatie

Na de verklaring van het Korps Politie Aruba heeft het betreffende nieuwsmidium een rectificatie en toelichting gepubliceerd. Daarin werd erkend dat er geen bewijs is om de agent D. of zijn woning te koppelen aan enige illegale activiteit. Tevens werd toegegeven dat de integriteit van korpschef Arnhem zonder bewijs in twijfel is getrokken, waarna de beschuldigingen zijn ingetrokken. Ten slotte bood het medium excuses aan voor de manier waarop het artikel werd gepresenteerd.





# Vigor neemt officieel exploitatie Emmastad-raffinaderij over met steun van Curaçaose regering voor 2Bays-overeenkomst

**(CuraçaoChronicle) – De regering van Curaçao en het staatsbedrijf 2Bays Curaçao hebben bevestigd dat Vigor Midstream Inc. (voorheen bekend als Oryx) per 1 juli 2025 officieel de exploitatie van de raffinaderijfaciliteiten in Emmastad heeft overgenomen. Deze stap markeert een belangrijke mijlpaal in de uitvoering van de 30-jarige huurovereenkomst die vorig jaar tussen beide partijen werd ondertekend.**

In een zeldzame publieke verklaring heeft premier Gilmar Pisas zijn volledige vertrouwen uitgesproken in de overeenkomst en in de rol die 2Bays heeft gespeeld bij het beheer van de overgang. Volgens een officieel communiqué van het Ministerie van Algemene Zaken prees de premier de professionaliteit, betrouwbaarheid en ambitie van Vigor tijdens de implementatiefase van het huurcontract.

“Dit is een belangrijke stap in de uitvoering van de huurovereenkomst,” aldus Pisas, verwijzend naar de overeenkomst die op 1 juli 2024 werd ondertekend

tussen 2Bays Curaçao en het toenmalige Oryx. Het bedrijf wijzigde zijn naam officieel in Vigor in mei 2025, al is deze naamswijziging nog niet verwerkt in het handelsregister van Curaçao.

## Volledige steun van de overheid voor 2Bays en Vigor

Volgens interim-directeur van 2Bays, Patrick Newton, heeft Vigor alle vereiste garanties geleverd, waaronder het aantonen van financiële middelen, toegang tot grondstoffen en het nakomen van alle financiële en contractuele verplichtingen. Newton bevestigde deze garanties rechtstreeks aan de overheid, die nu publiekelijk haar steun heeft uitgesproken voor het strategisch partnerschap.

De laatste ontwikkeling volgt op de succesvolle overdracht van de activiteiten bij de olieterminal van Bullenbaai aan Vigor op 1 december 2024. Met de overdracht van Emmastad is de uitvoering van de huurovereenkomst volgens de premier “grotendeels op schema”.

## Een nieuw hoofdstuk voor de oliesector van Curaçao

De langdurige verhuur van Curaçao’s essentiële olie-infrastructuur — zowel de Bullenbaai-terminal als de raffinaderij in Emmastad — luidt een nieuw hoofdstuk in voor de energiesector van het eiland. De overeenkomst werd gesloten met de Qatarese zakenman Ghanim Saad M. Alsaad Al-Kuwari, die leiding geeft aan Vigor en beschikt over decennia aan ervaring in de industrie.

Hoewel de regering zich eerder afzijdig hield van publieke uittalingen over de raffinaderij en de terminal, onderstreept deze recente bekendmaking de volledige steun van premier Pisas voor het 2Bays-Vigor partnerschap en de langetermijnvisie om de energiesector van het eiland nieuw leven in te blazen.

Nu de exploitatie officieel onder leiding van Vigor verdergaat, zijn de verwachtingen hooggespannen dat de transitie economische stabiliteit, werkgelegenheid en hernieuwde internationale investeringen naar Curaçao’s energie-industrie zal brengen.

# Rechtbank: Ministerie van VROMI in de fout bij bouwvergunning Beacon Hill

**(TheDailyHerald) – De rechtbank van eerste aanleg op Sint Maarten heeft een omstreden bouwvergunning vernietigd die begin 2024 werd afgegeven door voormalig minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur (VROMI), Egbert Doran (National Alliance). Volgens de rechter was het besluit procedureel gebrekkig en onvoldoende gemotiveerd. Het vonnis volgde op maandag, na ernstige zorgen die werden geuit door een bewonersgroep, waaronder de beschuldiging dat de vergunning deel uitmaakte van een zogenaamd “afscheidsbeleid” van de vertrekkende minister.**

De zaak werd aangespannen door de Pride of Beacon Hill Homeowners Association (PBHA) tegen een vergunning verleend aan de The Phoenixian Private Fund Foundation. Deze stichting is voornemens een acht verdiepingen tellend appartementencomplex te bouwen aan Beacon Hill Road 16 — een smalle strook land op een schiereiland in het Simpson Bay-gebied.

De vergunning, genummerd BP#262/2021, werd door minister Doran ondertekend op de dag vóór de parlementsverkiezingen van 11 januari 2024, en gepubliceerd in de National Gazette op 15 maart 2024. De vereniging diende kort daarna bezwaar in, met het argument dat de vergunning zonder behoorlijke motivering was verleend, in strijd met het ruimtelijk beleid — en vermoedelijk als onderdeel van een “exitbeleid” in de laatste dagen van de minister.

Opmerkelijk was dat de landsad-

vocaat Richard Gibson Jr., die het ministerie van VROMI vertegenwoordigde, de vergunning niet verdedigde in de rechtszaal. Integendeel, het ministerie schaarde zich achter de bezwaren van de bewonersvereniging en erkende dat de vergunning mogelijk in strijd met het vigerende beleid was verleend en onvoldoende rekening hield met wettelijke bepalingen, waaronder artikel 22 van de Bouw- en Woonverordening.

## Projectdetails en bestemmingsplan

De voorgenomen bouw omvat vijf appartementen met twee slaapkamers op de begane grond, tien appartementen met één slaapkamer op elke verdieping van de tweede tot en met de zesde etage, en drie penthouses met drie slaapkamers op de zevende verdieping. Elke eenheid beschikt over toegang tot een privé dakterras. Het complex zou 23,4 meter (ongeveer 77 voet) hoog worden en omvat 71 autoparkeerplaatsen en vijf motorfietsstelplaatsen verdeeld over twee lagen.

De bouwlocatie bestaat uit twee percelen (kadasternummers 111/1967 en 69/1956) die door de ontwikkelaar in erfpacht worden gehouden. Begin 2024 werden de erfpachtvoorwaarden gewijzigd om commerciële activiteiten en een maximale hoogte van 24 meter toe te staan — aanpassingen die bij ministerieel besluit door Doran werden goedgekeurd.

Opvallend is dat twee interne beleidsnota’s van VROMI, gedateerd september 2022 en mei 2023, negatief adviseerden over bouwprojecten van dergelijke hoogte, vanwege hun “aanzienlijke impact” op de omgeving en de afbreuk aan de woonkwaliteit.

De rechter noemde het besluit van de minister om dit intern beleid naast zich neer te leggen “onbegrijpelijk” en in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

## Inbreuk op parkeerstaandaarden

De vereniging voerde aan dat het complex bestaande verkeersproblemen op de enige toegangsweg naar Beacon Hill zou verergeren. Al jarenlang kampt de wijk met verkeersopstoppingen en beperkte infrastructuur. Het project zou bewoners en bezoekers dwingen langs de smalle wegen te parkeren, met gevaar voor hulpdiensten.

Tijdens de zitting erkende het ministerie van VROMI dat het project inderdaad zou leiden tot een toename van verkeer en parkeerdruk, en gaf toe dat dit aspect onvoldoende was meegenomen in de vergunningverlening. Door het gebrek aan parkeer ruimte op het terrein zouden automobilisten uitwijken naar omliggende woonstraten, met toenemende verstopping en verminderde bereikbaarheid als gevolg. De ontwikkelaar was het daarmee niet eens. Advocaat Dana Kweekel verwees naar een inspectierapport waarin de weg als “toegankelijk en in goede staat” werd beschreven. De rechter oordeelde echter dat de omvang van het project — zowel residentieel als commercieel — de bestaande infrastructuur waarschijnlijk zou overbelasten en de hulpdiensten zou hinderen.

Een nabijgelegen betaald openbaar parkeerterrein werd als ontoereikend beschouwd om dit effect op te vangen. De rechtbank concludeerde dan ook dat de vergunning in strijd was met artikel 22, leden 5 en 6 van de Bouw-

verordening, die voorschrijven dat projecten geen onevenredige belasting mogen vormen voor lokale infrastructuur.

Verstoring door bouwhoogte Ook keek de rechter naar de visuele impact van het gebouw op de omgeving. De geplande hoogte van 23,4 meter overschrijdt ruimschoots de limieten van het Ontwikkelingsplan Simpson Bay, dat in Beacon Hill een maximale hoogte van 9 tot 12 meter toestaat. Volgens bewoners zou het uitzicht worden belemmerd en het woonkarakter van de buurt worden aangetast.

Hoewel de ontwikkelaar betoogde dat het Simpson Bay-plan nooit officieel als bindend beleid was vastgesteld, oordeelde de rechter anders. Sinds 2014 gebruikt VROMI het ontwerpplan consequent als beoordelingskader bij nieuwe aanvragen. De rechtbank beschouwde dit als “vast beleid”, waardoor het ministerie verplicht was het plan toe te passen in deze zaak.

## Afscheidsbeleid?

De vergunning, oorspronkelijk aangevraagd in 2021, bleef bijna drie jaar onaangeroerd voordat zij vlak voor de machtswisseling alsnog werd verleend. De eisers stelden dat dit wijst op een haastig besluit als onderdeel van afscheidspolitik door de vertrekkende minister.

Hoewel de ontwikkelaar het bestaan van een dergelijk beleid ontkende, erkende de overheid tijdens de zitting dat de omstandigheden “opmerkelijk” waren en dat artikel 22 van de Bouwverordening niet juist was toegepast. De rechter koos er echter voor geen expliciet oordeel te vellen over eventuele politieke motieven, maar vernietigde de

vergunning op andere wettelijke gronden.

Vonnis: vergunning was onrechtmatig

De rechtbank stelde vast dat de bouwvergunning in strijd was met de beginselen van zorgvuldigheid en motivering, en niet voldeed aan artikel 22, leden 5 en 6 van de Bouwverordening. Deze bepalingen stellen dat een vergunning mag worden geweigerd wanneer het ontwerp, de locatie of de verwachte impact schadelijk is voor de buurt.

Aangezien meerdere gronden voor weigering van toepassing waren, concludeerde de rechtbank dat de vergunning überhaupt niet verleend had mogen worden onder het wettelijke kader.

Tijdens de zitting verzocht landsadvocaat Gibson Jr. om de mogelijkheid het besluit te heroverwegen en de ontwikkelaar in staat te stellen een aangepast bouwplan in te dienen. De rechter stemde daarmee in en beval de overheid om een nieuw besluit te nemen dat rekening houdt met de ingebrachte bezwaren.

Specifiek moet VROMI opnieuw beoordelen of het gebouw — vooral qua hoogte en visuele impact — verstorend is voor de omgeving. Dit omvat het vergelijken met omliggende gebouwen en het evalueren van mogelijke uitzichtbelemmering.

Naast het vernietigen van de vergunning werd VROMI veroordeeld tot het vergoeden van de proceskosten van de eiser, ten bedrage van 2.450 Caribische gulden. Daarnaast moet een bedrag van 150 gulden worden betaald voor griffierechten.